

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO V. ŠTEVILKA 7/8
JULIJ/AVGUST 1997

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

92289

Prava nega za zdravje in lepoto

medicinski šampon

zaščiteno ime

Oronazol

ketokonazol

- ◆ *Za zdravljenje in preprečevanje prhljaja, seboroičnega dermatitisa in pitiriazе.*
- ◆ *Šampon, ki je drugačen od drugih. Njegov učinek traja tudi po tem, ko ga sperete z lasišča.*
- ◆ *V lekarnah je na voljo tudi brez recepta.*

Skrajšano navodilo

Zdravljenje

pitiriza	1 x na dan	5 dni
prhljaj in seboroični dermatitis	2 x na teden	2 do 4 tedne

Preprečevanje

pitiriza	1 x na dan	pred začetkom poletja, 3 dni zapored
prhljaj in seboroični dermatitis	1 x na teden ali 1 x v dveh tednih	

Kontraindikacije: Preobčutljivost za zdravilo. **Stranski učinki:** Dražeč ali pekoč občutek na lasišču, mastni ali suhi lasje. Naravno sivi ter pobarvani ali umetno skodrani lasje lahko spremenijo barvo. **Oprema:** Steklenička s 100 ml šampona. **Setava:** 1 g šampona vsebuje 20 mg ketokonazola (2-odstotni ketokonazol).

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

v sodelovanju z Janssen Pharmaceutica

**INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE**

UTRIP

GLAVNA UREDNICA ČZD:

Vera Grbec

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Veronika Pretnar Kunstek, Bojana Filej,

Petra Kersnič, Irena Istenič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10300 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5-odstotni davek od prometa proizvodov.

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/faks: 061/301-542

PRISLUHnite MI, SESTRA

*Lačen sem bil, brez pomoči nisem mogel jesti.
Pladenj ste položili na nočno omarico tako, da ga
nisem mogel doseči.*

*Nato ste na strokovnem sestanku diskutirali o
primernem načinu prehrane zame.*

Bil sem žejen in brezmočen.

Vi pa ste pozabili naliti v moj vrč sveže vode.

*Kasneje ste v poročilu napisali, da nisem hotel
piti.*

Osamljen sem bil in prestrašen.

*Vi ste me pustili samega, ker sem bil tako "dober
pacient", da nisem nikdar ničesar zahteval.*

Bil sem brez vsega, brez sredstev, brez denarja.

Za vas sem postal "nadležen, negodujoč bolnik".

*Poslabšalo se mi je, postal sem "problematičen za
nego".*

*Vi pa ste debatirali o teoretičnih osnovah moje
bolezni, ne da bi me pravzaprav pogledali.*

Menili ste, da umiram in da ničesar več ne

slišim. Vi ste izrazili upanje, da se to ne bo

*pripetilo pred zaključkom vaše službe, ker se
morate pred večernimi družabnim srečanjem še
polepšati.*

*Zelo izobraženi ste videti, vaše govorjenje je
izbrano, brezhbno čisti ste, na vaši uniformi ni
madeža, ni gubice.*

*Kadar vam govorim, dajete vtis, da me pozorno
poslušate, v resnici pa me sploh ne slišite.*

*Pomagajte mi! Vsaj malo naj vas gane tisto, kar
se mi bo zgodilo!*

*Tako utrujen sem, tako osamljen, vsega se bojim.
Govorite z menoj, približajte se mi, dotaknite se
moje roke!*

*Dopustite, da bo tisto, kar me bo doletelo, vsaj
malo, tudi vaša zadeva.*

Prosim vas, sestra, prisluhnite mi!

Ruth Johnston, New Orleans, USA
(prevedel dr. Janez Krašovec)

DELO ZBORNICE	7	JUNIJ NA ZBORNICI Petra KERSNIČ
NOVICE IZ ICN	10	VOLITVE V ICN-U ZA MANDATNO OBDOBJE 1997-200 Veronika PRETNAR KUNSTEK
PREDSTAVLJAMO VAM	12 13	PREDSTAVLJAMO VAM NOVOIZVOLJENO PREDSEDNICO PULMOLOŠKE SEKCIJE MARIJO ŠPELIČ Fani BRECELJ Predstavljamo vam ZASEBNO PODJETJE NEGA
RAZMIŠLJANJA	14 16	MESEC DNI V TRSTU Simona LOČIČNIK ŽIVLJENJE NAS UČI, TISTO KAJ SE HOČEMO NAUČITI, PA JE NAŠA IZBIRA Marjeta RUPAR
UDELEŽILI SMO SE	18 19 20 20 21 23 26 27	UČNA DELAVNICA: ZAPOSLOVANJE IN DELOVNA PRAKSA V ZDR. NEGI CENTRALNE IN VZHODNE EVROPE Darja CIBIC STROKOVNO SREČANJE DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTRE IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBJANA Radojka POGORELEC POROČILO O STROKOVNEM SREČANJU Vesna BOŽIČEK POROČILO O POTEKU FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA Z UČNO DELAVNICO - ZDRAVSTVENA NEGA OČESNEGA BOLNIKA Meta MOŽEK DELOVNI SESTANEK EVROPSKEGA ZDRUŽENJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER (EORNA) V BRUSLJU, I. EVROPSKI KONGRES EORNA TER NEKAJ MISLI O KONGRESIH Ana GOLTES VTISI Z MEDNARODNE KONFERENCE O RAZISKOVALNEM DELU V PERIOPERATIVNI ZDRAVSTVENI NEGI, KI JE BILA FEBRUARJA 1997 NA FINSKEM Tončka SEDONJA POROČILO O STROKOVNEM SEMINARJU PEDIATRIČNE SEKCIJE ŠENTVID PRI STIČNI 6. 6. 1997 Cvetka MEOLIC POROČILO O 4. STROKOVNEM SREČANJU SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V DERMATOVENEROLOGIJI SLOVENIJE Ivanka PUPIS ŠKAPIN
NE PREZRITE	29 29	KDOR DELEGIRA NALOGE, MORA TO DOKUMENTIRATI... Majda ŠLAJMER-JAPELJ MOŽNOST IZBIRE - VAŠA NAJVEČJA SVOBODA Ksenija FERENC
SREČANJA DOMA	33	Prispevke za naslednjo, septembersko številko pošljite do 25. avgusta 1997 Urednica Irma Antončič
SREČANJA V TUJINI	41	

SOČA OPREMA

NOVO!

Električni dvizni mehanizem z latoflex ležiščem

VIŠJA KAKOVOST ŽIVLJENJA V STAROSTI

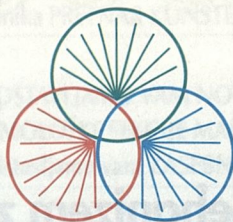

Nudimo vam sistem, ki brez predelave obstoječe postelje omogoča elektromotorno dvigovanje ležišča. V sklop sodi tudi latoflex ležišče z ročnim ali elektromotorno nastavljivim hrbtnim in nožnim delom.

Za vse informacije in demonstracije smo vam na voljo na naslovu
SOČA OPREMA d.o.o., Linhartova 51, ali po telefonu (061) 137 42 45 oz. telefaksu (061) 137 64 63

PRIJAVA ZA UDELEŽBO

1. KONGRES ZDRAVSTVENE NEGE NAREDIMO ZDRAVSTVENO NEGO VIDNO

Ime in priimek _____

Številka članske izkaznice _____ se prijavljam na 1. kongres zdravstvene nege,
ki bo v Ljubljani 17. in 18. 11. 1997.

Priloga: fotokopija nakazila kotizacije z dne _____

V _____, dne _____

Podpis: _____

Kotizacija znaša 35.000 SIT, če jo boste poravnali do 15. 9. 1997. Po tem datumu bo višina kotizacije 45.000 SIT. Kotizacijo nakažite na ŽR ZDMSZT št. 50101-678-48641, sklic na številko 1225 in z oznako "kongres". V ceno kotizacije je všteto: udeležba na kongresu, zbornik izvodov in zbornik ob 70-letnici organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji.

Prijave pošljite na sedež zbornice, Vidovdanska 9, Ljubljana. Če prijavi ne boste priložili potrdila o vplačilu kotizacije, je ne bomo upoštevali.

Prosimo vas, da upoštevate skrajni rok prijav udeležbe, ki je 15. 10. 1997.

Organizacijski odbor

Petra KERSNIČ

JUNIJ NA ZBORNICI

Za mesec, ki je za nami, smo celo leto vedeli, da bo dolg in kratek hkrati, naporen in poln aktivnosti. Pa ne takih, ki nas običajno čakajo pred tako težko pričakovanim dopustom in ko želimo urediti in pospraviti vse z miz in iz predalov. Pri nas smo na mize takorekoč na novo prinašali delo in si zastavljali kratkoročne naloge.

In kje vse smo bili:

V ponedeljek, 2. 6. 1997,

smo se točno opoldne sestali z ministrom za zdravstvo dr. Marjanom Jerebom. Razgovora sva se udeležili Veronika Pretnar Kunstek, Petra Kersnič in na našo željo je bila prisotna tudi Darja Cibic, ministrova svetovalka za področje zdravstvene nege. Pogovor z ministrom je potekal v prijaznem vzdušju, pri čemer smo ministru predstavili naše najaktualnejše probleme. Poudarili smo postopek potrjevanja naših dokumentov - Razmejitev zdravstvene nege in Organizacije službe zdravstvene nege, ki jih obravnavajo na Razširjenih strokovnih kolegijih Ministrstva za zdravstvo. Zaradi pomembnosti uveljavitve teh dokumentov smo ga zaprosili za podporo in pomoč, kar nam je tudi obljubil.

Dotaknili smo se tudi Plana zdravstvenega varstva v R Sloveniji do leta 2000, ki bo moral opredeliti kadrovske normative v zdravstvu in jih s tem tudi postaviti za našo stroko, s čimer bomo lahko realno govorili o "viških ali manjkah" kadrov za zdravstveno nego.

Ministra smo seznanili tudi z aktivnostmi ZZN pri oblikovanju Zakona o zdravstveni negi. Predstavili smo mu argumente in potrebo po

ureditvi stroke z zakonom, predvsem pa mu jasno pojasnili, da želimo zapisati in uveljaviti vse pristojnosti in temu sledeče odgovornosti, ki jih izvajalci zdravstvene nege pri opravljanju svojega dela imamo.

Ob zaključku razgovora smo ministra zaprosili, da se udeleži našega 1. kongresa zdravstvene nege, kar je tudi sprejel.

V torek, 3. 6. 1997,

smo se sestali na koordinacijskem sestanku predstavnice ZZNS - Veronika Pretnar Kunstek in Petra Kersnič, Sindikata delavcev v zdravstveni negi - Jelka Černivec in Flory Banovac, Ministrstva za zdravstvo - Darja Cibic in Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego - Slavica Naumov. Namen sestanka je bil oceniti skupne aktivnosti ZZNS in Sindikata ob 12. maju 1997, seznanitev s potekom javne razprave Zakona o zdravstveni negi in poročanje o Kolektivni pogodbi za zaposlene v zdravstveni negi. Dotaknili smo se tudi najaktualnejših vprašanj, ki se kažejo v zavodih in narekujejo skupno reševanje.

V četrtek, 5. 6. 1997,

sva se s predsednico ZZN udeležili 35. redne seje Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

V petek, 6. 6. 1997,

je bila v Celju 4. redna seja Odbora regijskih društev. Na tej seji je predsednica DMSZT Celje, Marjana Vengušt, predstavila društvo in njegove zelo razvejene dejavnosti. Delovna skupina v sestavi Darja Cibic, Bojana Filej in Petra Kersnič je predstavila osnutek Zakona o zdravstveni negi. S to predstavitvijo je bil zakon posredovan v javno razpravo do 30.6.

Zakaj zakon o zdravstveni negi?

Družba pričakuje, da bodo strokovnjaki določenega strokovnega področja svoje delo opravljali odgovorno in v skladu z družbenimi pričakovanji. Pogoji za to je zakonska ureditev v

okviru določenih poklicev. Medicinske sestre bodo kot najštevilčnejša poklicna skupina zdravstvenih delavcev dosegle z Zakonom o zdravstveni negi prepoznavnost svoje stroke v družbi.

Z zakonsko ureditvijo zdravstvene nege želimo in hočemo doseči njeno urejenost, doslednost, kakovost, nadzor v stroki in prevzeti odgovornosti za izvajanje zdravstvene nege.

Zakonska ureditev zdravstvene nege je v korist uporabnikom - posameznikom, družinam, skupinam in družbeni skupnosti. S tem, ko zdravstvena nega pri nas ni zakonsko urejena, država zavestno dopušča, da je njeno delovanje brez nadzora in predstavlja za prebivalce veliko tveganje.

Pomembno je vedeti, da se je vloga medicinske sestre do zdaj močno spremenila zaradi spremenjenih zdravstvenih težav, sprememb v zdravstvenem sistemu, potreb varovancev po celostni obravnavi in kakovostnejšem zadovoljevanju njihovih potreb po zdravstveni negi.

Za doseg optimalne zakonske ureditve na področju zdravstvene nege si že vrsto let prizadevajo Mednarodni svet medicinskih sester - ICN, Svetovna zdravstvena organizacija - SZO in Mednarodna organizacija dela - ILO.

Tudi strokovnjaki Evropske skupnosti priporočajo, da bi za definicijo poklica upoštevali dokument EC First general System Directive 89/84 EEC/J 1989 19/16, kjer opredeljujejo zdravstveno nego kot poklic, ki se zelo hitro razvija ter dobiva široke dimenzije delovanja. Ker medicinske sestre opravljajo specifične, družbeno zelo pomembne naloge, mora biti za državo koristno, da temu področju da ustrezno zakonsko osnovo.

Mednarodni svet medicinskih sester ugotavlja, da zakonsko urejena zdravstvena nega omogoča doseči naslednje cilje:

- odgovornost stroke za obravnavo varovancev in opravljanje negovalnih intervencij;
- sodelovanje zdravstvene nege pri oblikovanju zdravstvene in širše družbene politike;
- družbeno podporo medicinskim sestram, da opravljajo vse naloge in opravila, za katera so strokovno usposobljene in so zanje pridobile osebno licenco;
- strokovno in osebno rast ter razvoj zdravstvene nege;
- ustrezno družbeno priznanje in nagrajevanje dela medicinskih sester;
- zavarovanje uporabnikov pred nestrokovno opravljenimi storitvami in
- zagotavljanje kakovostne obravnave varovancev in izvajanje negovalnih intervencij.

V evropski regiji imajo zakon o zdravstveni negi Avstrija, Belgija, Francija, Nizozemska, Danska, Poljska, Anglija, Nemčija, Češka, Grčija, Irska, Luksemburg, Romunija, Slovaška, Španija, Izrael, Irska, Švedska in Norveška. (Podatki United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visitors, 9/1994).

V sredo, 11. 6. 1997,

je bila 7. seja Izvršilnega odbora ZZN.

V petek, 13. 6. 1997,

se je na dolgo pot odpravila slovenska delegacija medicinskih sester na 21. kongres Mednarodnega združenja medicinskih sester v Vancouver. Pot smo pričele na Brniku, kjer smo v spremstvu našega vodnika, Mirana Krajnc, poleteli v London. Iz Londona smo poletele direktno v Vancouver in pri tem času dodale 9 ur. Polet je bil prijeten in mnogo nas je bilo takih, ki smo prvič preživeli skoraj pol dneva v avionu. Pogled v jasno nebo in na zemljo, ki ob severnem polu ne kaže nič kaj prijazne podobe, saj ga prekriva skalnat in leden svet. V Vancouvru so nas že na letališču pozdravili na

svetlobnih panojih, prav tako pa nas je pričakala kanadska vodnica Nicole.

Kongresne aktivnosti so se pričele že v soboto z registracijo in obiskom kongresnega centra v hotelu Pan Pacifik. V nedeljo je potekala otvoritvena slovesnost v eni največjih dvoran Vancouvra - v dvorani General Motors, ki se je po podatkih organizacijskega odbora udeležilo okoli 8000 udeležencev kongresa ter predstavniki 112 držav - članic in 6 novo sprejetih držav. Veličasten program se je pričel z mimohodom predstavnikov držav in nadaljeval s pozdravnimi nagovori prireditelja in gostiteljev 21. kongresa. V nadaljevanju programa je bila prikazana na eni strani kanadska zgodovina in na drugi strani današnji utrinek moderne države.

Kongres je pričel delati v ponedeljek, ko je potekala tudi otvoritev razstavnega paviljona in posterskih stojnic in video projekcij. Članice naše delegacije so lahko izbirale med najrazličnejšimi tematskimi sklopi, ki so se odvijali takorekoč v malem mestu kongresnega centra.

S predsednico sva kot predstavnici Slovenije od ponedeljka do četrтка prisostvovali celodnevni aktivnostim za zasedanju CNR.

Za lažji pregled dogodkov na kongresu smo udeleženci imeli vsak dan na voljo ICN Buletin - v katerem so bili zabeleženi vsi pomembnejši dogodki, razstave in številne obkongresne dejavnosti. Veliko naših kolegic je obiskalo številne zdravstvene in izobraževalne institucije.

Zaključna slovesnost je potekala v isti dvorani, kot smo kongres pričeli. Tudi tokrat se je prireditev pričela z mimohodom predstavnikov vseh članic in bogatim kulturnim programom. Na tej slovesnosti je potekala tudi predaja predsedniških vlog - dr. Margareta Madden Styles, ki je ICN vodila od 20. kongresa v Madridu 1992 do 1997, je vlogo predala novoizvoljeni predsednici Kirsten Stallkneht.

Predsednica in generalna sekretarka Zbornice z dosedanja predsednica ICN Dr. Margaret Madden Styles

Potovanje smo zaključile z ogledom nekaterih največjih kulturnih spomenikov Kanade. V vseh se je zadnji dan že zrcalila želja po domu - čeprav je bil telefonski razgovor za kratke informacije o zdravju domačih naša vsakodnevna praksa in to za okoli 1000 SIT (ob podražitvi domačih telefonskih pogovorov je bil to prav poceni luksuz). Domov smo se vrnile polne vtisov in želje po uresničitvi besed, ki jih je na zaključni slovesnosti izrekla dr. Margareta Madden Styles:

"Zmagali bomo, ko bomo v zdravstveni negi dosegli postavljene cilje na naslednjih področjih: izobraževanja, prakse, raziskovanja, politike, vodenja, etike in socialno ekonomskega statusa medicinskih sester v državah, članicah ICN".

Na poti domov

Naslednje srečanje CNR bo ob 100-letnici ICN leta 1998 v Londonu, naslednji, 22. kongres ICN pa bo na danskem v Kopenhagnu.

V ponedeljek, 30.6.1997,

se je sestala Komisija za izobraževanje. Ta dan je potekal tudi sestanek s Spemom, na katerem smo se domenili za prihodnje aktivnosti in sodelovanje.

Vse naše člane obveščamo, da v času od 21.7. do 14.8. na sedežu Zbornice zaradi kolektivnega dopusta ne bo uradnih ur. Na sedežu in telefonu bomo dosegljivi 1.8.1997 od 8. do 12. ure. Obveščamo Vas tudi, da boste konec avgusta prejeli članske izkaznice.

Želimo Vam prijeten oddih, veliko sprostitve in veliko časa, ki ga boste namenili tistemu, kar počnete najraje.

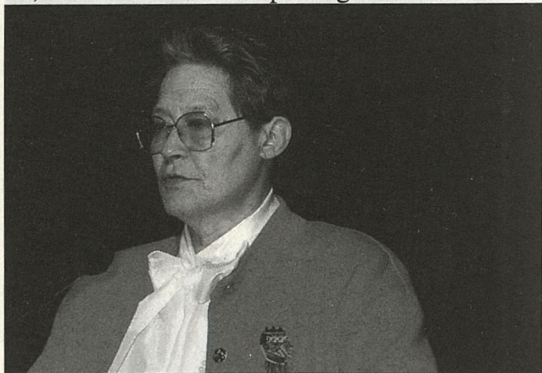

Veronika PRETNAR KUNSTEK

Volitve v ICN-u za mandatno obdobje 1997-2001

Na štiri leta potekajo volitve predsednice(-ka), treh podpredsednikov(-ic) in ostalih članov(-ic) Upravnega odbora ICN.

Letos je zaključila svoje štiriletno mandatno obdobje funkcije predsednice ICN Margaret Styles, za naslednje mandatno obdobje od 1997 do 2001 pa je bila izvoljena nam že kar dobro poznana Kirsten Stallknecht z Danske. Izbran in objavljen je bil tudi kraj prihodnjega Svetovnega kongresa medicinskih sester, ki bo leta 2001 v Kopenhagnu na Danskem.

Kirsten Stallknecht - predsednica ICN

Mednarodni svet medicinskih sester - CNR Svet predstavnikov(-ic) držav članic

Svet predstavnikov(-ic) držav (CNR) je vodilno telo Mednarodne organizacije medicinskih sester (ICN).

Sestava

Članstvo v CNR je omejeno na po enega (eno) uradnega(-no) predstavnika(-co) iz vsake nacionalne zveze medicinskih sester (NNA - National Nurses Association) z glasovalno prav-

ico. Sodeluje lahko tudi še en(ena) član(-ica) vsake NNA, ki pa nima volilnega glasu.

Uradni predstavnik vsakega združenja (praviloma je to predsednik(-ica)) na srečanjih CNR mora:

- a) biti medicinska sestra, kot je določeno v Statutu ICN, in biti član(-ica) sestrške organizacije;
- b) predložiti ustrezne pooblaščne poverilnice svoje NNA že vnaprej pred sestankom.

Upravni odbor ICN se udeležuje srečanj CNR, vendar nima volilne pravice. Predsednik(-ica) ICN pa naj bi imel(-la) odločilni glas v primeru neodločenega rezultata, razen v primeru volitev.

Srečanja

Srečanja Sveta predstavnikov posameznih držav (CNR) so vsaki dve leti, vključno s tistim, ki je istočasno in na istem kraju kot Svetovni sestrski kongres vsaka štiri leta.

Izredna srečanja CNR so sklicana bodisi na željo uprave bodisi predsednika(-ice) ICN s pisno pobudo najmanj petine članov.

Dnevni red

Predsednik(-ica) posamezne sestrške organizacije prejme dnevni red rednih in izrednih srečanj Sveta nacionalnih predstavnikov(-ic) najmanj štiri mesece pred datumom srečanja. Ima tudi možnost predlagati točko dnevnega reda pred srečanjem, katerega datum določi izvršilni(-a) direktor(-ica) ICN. Če posamezna organizacija želi predložiti dodatno točko v času srečanja, lahko to z dovoljenjem CNR stori, ko je dnevni red sprejet.

LOGO MEDNARODNE ORGANIZACIJE MEDICINSKIH SESTER (ICN)

Design loga predstavlja medicinsko sestro in svetilko - simbol sestrinstva v mnogih državah. V celoti je logo medicinska sestra, ki dela z varovanci. Združeni štirje elementi (temelj, svetilka, plamen, krogla) predstavljajo enotnost, moč, celovitost in ravnovesje.

S svojo sodobnostjo prikazuje logo ICN kot dinamično, prilagodljivo organizacijo, dojemljivo za nove ideje in novo tisočletje.

Barvi loga sta modra in rumena; modra mednarodno prepoznavna na področju sestrinstva in zdravja ter rumena, ki predstavlja toplino stroke.

Posamezno obravnavani glavni elementi loga odsevajo vrednote ter namen sestrinstva in ICN:

Temelj

- nosi poslanstvo in vrednote ICN in oporno točko prikazovanju ravnotežja in ravnovesja sestrinstva.

Svetilka

- svetilka predstavlja dediščino in tradicijo sestrinstva ter sinergijo luči sestrinstva z ljudmi sveta,
- tri strani trikotnika predstavljajo narodno, regionalno in mednarodno delovanje ICN v imenu sestrinstva, z medicinskimi sestrami, drugimi skupinami in vladami z namenom vplivati na sestrinstvo, zdravje in socialno politiko,
- vbočenost svetilke predstavlja dovezetnost sestrinstva do ljudi, idej in novih informacij.

Plamen

- daje luč - svetlobo, predstavljajoč svetovno sestrinstvo,
- trije plameni kot trije stebri ICN: uravnavanje, strokovno izvrševanje in socio - ekonomska blaginja,
- je luč zdravstvene nege,
- osvetljuje svet z znanjem in informacijami,
- je živa in ni usmerjena k dejanjem.

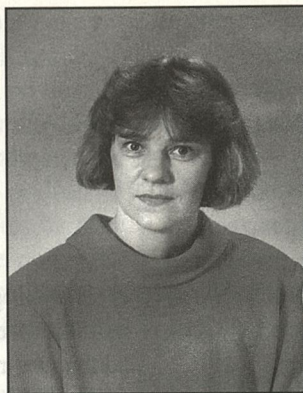
Krogla

- predstavlja univerzalnost ICN,
- kot glava osebe poudarja, da je bistvo zdravstvene nege humanost,
- v svojih temnih in svetlih vidikih predstavlja 24 urno delovanje zdravstvene nege.

Fani BRECELJ

PREDSTAVLJAMO VAM NOVOIZVOLJENO PRESEDNICO PULMOLOŠKE SEKCIJE MARIJO ŠPELIČ

Začetki pulmološke sekcije segajo v leto 1976, ko je bila ustanovljena kot Pnevmoftiziološka sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Pod tem imenom je delovala dvajset let, ko se je preimenovala v Pulmološko sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov. Tako je naša sekcija leta 1996 praznovala 20. obletnico ustanovitve. Pobudnik ustanovitve sekcije je bila Ela Lah, ki jo je vodila vse do leta 1980. Naslednje predsednice so bile: Majda Zorec, 1980 - 1983; Andreja Peternel, 1983 - 1984; Teja Pulko, 1984 - 1986; Pavla Merše, 1986 - 1991; Silva Pernat, 1991 - 1994; Pavla Merše, 1994 - 1997.

Marija Špelič je bila podpredsednica Pulmološke sekcije od leta 1994. Zadnja tri leta se je strokovno in aktivno delovanje sekcije zelo okrepilo. Z odhodom dosedanje predsednice na drugo delovno mesto je prevzela mesto predsednice. Sama pravi, da je mesto predsednice za njo velik izziv.

Naloga pulmološke sestrskse sekcije je spremljanje razvoja stroke, vedno s ciljem v korist bolnika. Zato bi želela, da bi se čim večkrat srečale na strokovnih seminarjih sekcije.

Pljučni bolnik ima zaradi same bolezni, ki mu ne pusti normalno delati, še mnogo drugih problemov. To so kronični bolniki, ki se v bolnišnico vračajo, spremeni se jim psihično stanje. Prizadeti so tudi svojci, tako je njihovo vključevanje v proces zdravljenja zelo pomembno.

Medicinska sestra mora biti z bolniki in s svojci ves čas hospitalizacije in jih že od začetka vzgajati, da bodo znali živeti z boleznijo. Menimo, da

je zdravstvena vzgoja in izobraževanje pomembna življenjska aktivnost, ki mora vedno biti vključena v proces zdravstvene nege. Ko bolnik zapusti bolnišnico, je pomembno, da pridobljeno znanje v bolnici nadaljuje patronažna medicinska sestra na domu. Še en razlog več po potrebi srečevanja na strokovnih seminarjih, kjer bi si znanje posredoval s kvalitetnimi predavanji. Naši

slušatelji so medicinske sestre iz bolnišnic in zdravstvenih domov ter patronažne sestre.

Tako smo v zadnjih treh letih na svojih srečanjih obdelali: TBC, TZKD, SARKOIDOZO, PLJUČNI RAK, ASTMO IN ALERGIJSKE BOLEZNI.

Kaj pa v prihodnosti?

Veliko dela nas čaka. Iz naših izkušenj vemo, da se medicinske sestre na delu srečujemo z mnogimi problemi, si bomo v naših srečanjih prizadevali za poenotenje zdravstvene nege. Skušale bomo kontinuirano spremljati razvoj stroke in se truditi predvsem za kakovostno zdravstveno nego.

Zavzemale se bomo tudi za splošne teme, ko bomo skušale predstaviti profesionalnost in lik medicinske sestre kot osebnosti.

Ker pa vemo, da imamo le malo priložnosti, da se spoznamo, bomo skušale naša srečanja izkoristiti tudi za družabni del, kjer se lahko tudi neformalno pogovarjamo in izmenjujemo izkušnje.

Našteti moramo še nove člane IO, ki danes v pulmološki sekciji delujejo: Ljubica Ravnikar - podpredsednica, Klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik; Sonja Srimac - blagajnik, ZD Ljubljana - Šiška; Marjana Kugonič - Bolnica Topolšica; Fani Breclj - Bolnica Maribor - Slivniško Pohorje; Albina Vertič - ZD Ptuj; Marta Bančov - ZD Novo mesto; Nada Pogačar - ZD Koper; Iva Ambrožič - Bolnica Sežana; Marjana Celec - ZD Murska Sobota.

Predstavljamo vam

ZASEBNO PODJETJE NEGA

Zasebno podjetje Nega predstavlja dejavnost zdravstvene nege stom na domu ter zdravstvenovzgojno delo s področja enterostomalne terapije.

Podjetje Nega je bilo ustanovljeno leta 1994. Zamisel o ustanovitvi so narekovale potrebe bolnikov s stomo, ki so prihajali v posvetovalnico za stome. Posvetovalnica je začela z delom že dve leti prej. Bolniki so v posvetovalnici pogosto iskali pomoč pri reševanju težav, ki pa jih v samem razgovoru ni bilo mogoče razrešiti. Zato je bila ustanovljena sestrška alužba, katere namen je pomoč in nega bolnikov s stomo na domu.

V podjetju smo poleg socialne delavke, ki skrbi za take bolnike v posvetovalnici, zaposlene še štiri višje medicinske sestre. Vse, ki delamo z bolniki s stomo smo dodatno strokovno usposobljene za to delo.

V okviru podjetja Nega nudimo pomoč ljudem z izpeljanim črevesom na območju celotne Slovenije. Na njihovo željo jih obiščemo na domu, se z njimi pogovorimo o težavah in jim pomagamo pri negi stome in reševanju psihičnih težav. V okviru posvetovalnice deluje tudi brezplačni telefon.

Marsikdo se po odpustu iz bolnišnice ne počuti povsem gotovega v pridobljeno znanje o negi, zato si želi dodatne strokovne pomoči in nasvetov, pa tudi več informacij o izbiri in uporabi ustreznega pripomočka za oskrbo stome. Pri Negi mu nudimo možnost, da preizkusi različne vrste pripomočkov in mu pomagamo pri izbiri najustrežnejšega. S pripomočki ga tudi oskrbimo. Skrbimo, da ne pride do zapletov pri negi in rešujemo že nastale

težave, povezane s stomo in okolno kožo. Bolnike seznanjamo z novostmi na področju oskrbe stome in spremembami zakonodaje s področja predpisovanja pripomočkov. Bolniki s stomo se lahko posvetujejo z nami tudi po telefonu.

V Negi svetujemo tudi z ostalih področij enterostomalne terapije, kot so nega ran, fistul, dekubitusov in inkontinence. Skrbimo za stalno strokovno usposabljanje in se povezujemo z zunanjimi strokovnimi sodelavci. Sodelujemo z enterostomalnimi terapevti v bolnišnicah, s patronažno službo, z izbranim zdravnikom, s kirurgom in z Društvom ILCO.

Bolniki s stomo se povežejo z nami na podlagi informativnega prospekta Popolna oskrba bolnika s stomo, ki ga dobijo pred odpustom iz bolnišnic, v zdravstvenih domovih ali pri patronažni službi. Izdali smo tudi pismena navodila z naslovi Kolostoma, Ileostoma, Urostoma, ki bolniku nudijo dodatne informacije o negi in življenju s stomo. Bolnikova knjižica pa je v pomoč pri predpisovanju pripomočkov, njihovi izdaji in povezovanju z ostalimi zdravstvenimi sodelavci.

Vse naše usluge so v celoti brezplačne.

S svojo strokovnostjo in občutenim pristopom do vsakega posameznika želimo pomagati, da bi se bolnik s stomo čim hitreje in lažje soočil s spremembo, ki jo prinese operacija. Končni cilj našega dela je, da bi v svojem okolju zaživel čim bolj polno in sproščeno življenje.

S tem smo vam medicinske sestre članice Zbornice zdravstvene nege skušale predstaviti dejavnost zasebnega podjetja Nega. Dejavnost uspešno opravljamo že tri leta, od lani z odobritvijo Zbornice zdravstvene nege.

Simona LOČIČNIK

MESEC DNI V TRSTU

Pred kratkim sem se pogovarjala z višjo medicinsko sestro glede našega šolanja in izrazila je veliko obžalovanje, ker v okviru naše šole nimamo možnosti izmenjave praktičnega pouka s študenti podobnih šol v tujini. Vendar pa ni tako. Že kar nekaj let so potekale izmenjave študentov Visoke šole za zdravstvo z Nizozemsko in Belgijo, letos pa se je pet študentk Visoke šole za zdravstvo udeležilo programa izmenjav študentov v Trstu.

Izmenjave organizira Sekcija študentov zdravstvene nege, ki na naši šoli deluje že vrsto let. Žal pa zanimanje za delo v tej organizaciji iz leta v leto upada in mogoče bo tudi tale članek vzpodbudil študente naše šole, da sekcijo nekoliko pobližje spoznajo.

Letos je bilo prvič, da se je šola za zdravstvene delavce v Trstu odločila za ta projekt in povabila študentke ZN (zaradi namestitvenih problemov so bili študentje žal prikrajšani za ta program) iz Slovenije. Program je potekal v dveh izmenah in sicer smo tri študentke odšle januarja 97, druga skupina pa februarja 97. Čeprav je bil ta program pri njih izvajan prvič, je bil zelo dobro organiziran in voden.

Prijavile smo se na podlagi razpisa, ki je bil objavljen na naši šoli. Pogoji so bili le, da si študentka naše šole (2. letnik ali več) in pa znanje angleškega ali nemškega ali italijanskega jezika. Vendar pa s sporazumevanjem nismo imele težav, saj so naši spremljevalci in koordinatorji večinoma govorili tudi slovensko in po potrebi tudi prevajali. Že sam sprejem ob prihodu je bil zelo lep in in imele smo občutek, da so nas zelo veselili, ker se bomo udeležile njihovega programa. Že prvi dan smo govorile z ravnateljico šole, ki se je ves čas našega bivanja v Trstu zelo trudila, da bi nam bilo lepo. Nastanjene smo bile v Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel, ki je v bližini centra mesta. Omogočili so nam brezplačno bivanje, zajtrk in večerjo v tem domu in pa kosilo v bolnišnični kan-

Študentke v Trstu

tini. Da pa bi bile čim bolj mobilne, so nam podarili tudi brezplačne enomesečne vozovnice za mestni promet.

Sam program pa je potekal nekako takole:

Najprej smo 3 tedne spremljale delo medicinskih sester na terenu (patronažna služba). Sam Trst je z okolico razdeljen na tri okrožja in vsako okrožje ima svoj glavni zdravstveni dom, kjer se izvajajo podobni programi in funkcije, kot pri nas, s to razliko, da pri njih prevladuje težnja po opravljanju čimveč storitev zdravstvenega varstva in zdravstvene nege na varovančevem domu (povdarek na primarni zdravstveni negi). Da pa je delo medicinske sestre bolj organizirano, imajo na bolj oddaljenih krajih manjše zdravstvene postaje, v katerih izvajajo predvsem preventivno zdravstveno dejavnost (preventivno cepljenje otrok, preverjanje vida in stanja zobovja otrok), enkrat tedensko pa izvajajo tudi različne dispanzerske dejavnosti - zlasti dispanzerje za žene in otroški dispanzer, ter svetovanje in pogovori z zdravnikom.

Najbolj smo spoznale okrožja ValMaure in Doline, kjer je zelo veliko slovensko govorečih družin, katerih člani so zelo radi poklepetali z nami. Imele smo možnost sodelovanja pri obiskih na domovih varovancev, ki so jih pestile najrazličnejše težave, najpogostejše povezane s starostjo. Trst je znan po tem, da ima najstarejšo populacijo v Evropi. Tukaj živi kar 2/3 prebivalcev starih več kot 60 let, zato je največja skrb namenjena prav njim in težavam, s katerimi se srečujejo.

Ogledale smo si tudi otroško bolnišnico, ki pa je v primerjavi z drugimi bolnišnicami v zelo

dobrem stanju in tudi zelo dobro opremljena. Poudariti pa moram, da je nataliteta v Trstu zelo nizka. V enem mesecu se rodijo tudi manj kot trije otroci. V Trstu imajo zelo dobro razvit tudi Center za raziskovanje genetike in dednih bolezni. Zelo pa nas je razočarala mogočna stavba, ki je nad mestom in prej spominja na vesoljski center kot na bolnišnico - bolnišnica Catinara. Dejali so nam, da je to njihova najmodernejša in najboljša bolnišnica, zato smo jo me ves čas primerjale z našim UKC v Ljubljani. Če bi sodile le po zunanosti, bi lahko pričakovale, da bomo v notranjosti videle čudeže, kajti sama mogočna zunanost in velikost je res spoštovanja vredna. Ob vstopu, pa nas je objel val razočaranja. Nikjer ni bilo čutiti tistega vrveža po hodnikih, ki je pri nas že stalni dejavnik, le tu in tam smo srečali kakšnega bolnika, medicinsko sestro, katere zaščitna delovna obleka nas je spomnila na začetke dela v bolnišnicah prijateljičnega očeta, z nekakšno pol ruto na glavi. Večina oddelkov je bila zaprtih, tisti, ki pa so bili odprti, so bili na pol prazni. Ker smo bile zelo začudene in osuple nad stanjem v bolnišnici, so nam razložili, da je pri njih zdravljenje v bolnišnici zelo drago, zato bolj podpirajo razvoj in izvajanje primarne zdravstvene dejavnosti in skrbi za varovance na njihovem dom. Med našim obiskom smo spoznale, da je njihova zdravstvena politika zelo usmerjena k uresničevanju ciljev strategije Zdravje za vse do leta 2000.

Najbolj zanimiv in pester pa je bil zadnji teden našega bivanja v Trstu, saj smo spoznale njihov način dela s psihiatričnimi varovanci, ki je eden izmed najbolj naprednih v Evropi. Zelo znana je reforma, ki jo je izvedel dr. Balzac, s katero je zaprl bolnišnice, v katerih so bivali in se zdravili duševno bolni varovanci. Njihova oskrba poteka sedah ambulantno. Tistim, ki so bili zelo dolgo odrezani od sveta, in se v njem po odprtju azilov niso več znašli, so zgradili in opremili zelo lepa stanovanja, kjer živijo kot v nekakšni skupnosti, pod nadzorom zdravstvenih delavcev, ki pa so vsi v civilnih oblekah. Posamezni centri za ambulantno zdravljenje imajo tudi določeno število postelj,

kjer preživijo bolniki svojo akutno fazo bolezni, vendar težijo k temu, da je ta čas čim krajši. V centru jim nudijo različne delavnice, v katerih lahko koristno zapolnijo svoj prosti čas. Če so samostojni, jim priskrbijo tudi lažja dela. Še posebej zanimiv se nam je zdel Center za zdravljenje narkomanov in drugih odvisnikov, program metadonskega zdravljenja, različne delavnice, v katerih sproščajo svojo ustvarjalnost, se izučijo za različne poklice ali celo opravijo šolo. Ogledali smo si tudi komuno, v kateri je skupaj živelo šest bivših narkomanov. Z njimi je delal tudi fant, ki je na tak način služil civilni vojaški rok. Predstavili so nam še Center za zdravljenje alkoholikov in njihov program, ki pa je precej podoben našemu.

Kot pika na i pa je njihov sistem študija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov in prav srečne smo bile, da študiramo v Ljubljani in ne pri njih. Študij ZN traja pri njih 3 leta in sicer vsak dan, ob sobotah imajo dopoldan obvezno prakso na ustreznem oddelku v bolnišnici, popoldan pa obvezna predavanja in vsakodnevno sprotno preverjanje znanja, kar nas je bolj spominjalo na srednjo šolo, kot pa na študij. Vsako leto imajo na koncu šolskega leta tudi nekakšen pregledni izpit čez ves predelani program in ta izpit je poleg opravljenih ur praktičnega dela, pogoj za napredovanje v višji letnik.

Seveda nismo pozabile na sam Trst in njegovo okolico. Mesto samo deluje zelo umazano, za kar poskrbi burja, ki prevrača posode za smeti in jih raznaša po ulicah, ki so zelo ozke, tako da smo kar občudovale voznike mestnih avtobusov, ki so nas spretno vozili po njih in se hkrati umikali tudi avtomobilom in «norim» voznikom motornih koles. Veliko lepša je okolica, še posebno dolina reke Glinščice, zgodovinski grad Miramare in prečudoviti park okoli njega, mogočna in moderno oblikovana cerkev Santorio di Monte Crisco. Pravo nasprotje našim zelenim iglastim gozdom in s snegom pokritim poljanam, je predstavljal nam pust, a po svoje zanimiv kraški svet. Ne smem seveda pozabiti omeniti tudi preštevilnih trgovinic, v katerih smo porabile večino našega časa in seveda tudi denarja!

Marjeta RUPAR

Življenje nas uči, tisto kaj se hočemo naučiti, pa je naša izbira

Simbol s pomenom

Večkrat se pogovarjamo o življenju. Veliko simbolov ponazarja, kar doživljamo ljudje od rojstva do smrti. Nam (zdravstvu) je dobro poznana kača. Je simbol regeneriranega življenja. Pri tem je poudarek na menjavi "oblačila", tako kot to opravi kača. O tem piše Campbell: "Včasih je kača upodobljena v krogu, ko žre svoj rep. To je podoba življenja. Življenje teče iz enega rodu v drugega in se vedno znova rojeva. Kača predstavlja nesmrtno energijo in zavest, ki deluje v območju časa, ko nenehno odmetava smrt in se znova rojeva."

Pretresanje vprašanj

V ritmu, ki si ga ljudje ustvarjamo, je marsikaj nedorečenega. Najtežje je takrat, ko nimamo izdelanega mnenja, kako koristno uporabiti sposobnosti. Ko se odpravimo na pot, ki vodi k prihodnjemu poklicu, največkrat nimamo načrtanih ciljev.

Ko primerjam razna življenjska vprašanja, vedno potegnem (kot zaveso) pred oči določeno življenjsko dobo. Imela sem srečo, da sem zajemala znanje s takrat veljavno žlico, ki je po drugi svetovni vojni imela posebno obliko. Bolj malo smo govorili o karieri. Otroci smo se manj primerjali med seboj. Pravzaprav smo bolj idealistično postavljali merila o prihodnjem poklicu.

Zadnja leta je nastal poseben obrat v tej smeri. Temelji na poklicni karieri in denarju.

Če sem odkrita, ne vem, kaj si kdo predstavlja pod kariero, in kako si razlaga njen pomen za srečno življenje. Tudi ne vem, kakšno plačilo

(plača) je ideal, da bi pomenilo iskreno zadovoljstvo.

Ko sem 25. februarja 1997 natančneje pregledovala "moj" časnik DELO, sem pod rubriko BORZA DELA prebrala marsikaj. Skušala sem svoj poklic vrniti v napotke, ki samozavestno podpirajo "poklicno pot navzgor". Ugotovila sem, da zame ni nič uporabnega. Zakaj? Naslovi: "Vsak svoje kariere kovač", "Slovenec vztraja tudi v slabi službi" (kaj je slaba služba?!), "Trije koraki do idealnega delovnega mesta", "Kaj lahko storite za svoj razvoj". (načrtovanje kariere), "Dober vodja potegne iz človeka najboljše".

Malce sem pomislila. Naše delo je tako drugačno, da mora biti vsaka "zadnja" medicinska sestra (zdravstveni tehnik) tako izbrušena, da sama opravi "najboljšo potezo".

Skelečo iglico, pa mi je pomenil stavek ... "seveda je poudarjeno, da so nagrajeni tisti, ki naredijo vse, da je naloga dobro opravljena (nagrajeni!)

Ali ima naša poklicna pot res pasti?

Zakaj se mladi, ki končajo našo šolo (srednjo) ne zaposlijo? To nas že nekaj let bega. Vrtamo in trkamo na vrata tega vprašanja. Želimo, da mladi na kockice narezane odgovore predložijo v analizo.

Veseli smo tistih, ki se zaposlijo. Zelo kritično opazujemo njihovo "strokovno rast" in delovno razpoloženje.

Ker smo starejši malce bolj nestrpni, sproti pozabljamo, da smo se morali učiti, učiti..., kako smo ljudje različni. Mi (starejši) dajemo prožnost, ki je potrebna kladivcu in nakovalcu našega poklica.

Mlajši čutijo poseben naboj potreb, manj pa so gotovi pri odgovornosti. To je občutljivo vprašanje, lahko bi dodajali in odvezemali razna mnenja.

Najbolj boleča je zaposlitev, če deluje kot PRISILA. Razočarjanje in (tisto) peklensko počutje odrinjenosti ter občutek nespoštovanja deluje razdiralno. Iz stisnjene duše lahko obup

kaplja ali pa bruha. So pripravljeni odsekani stresljaji na vsako, tudi dobronamerno besedo. Mišljeni so strokovni popravki pri opravljanju zdravstvene nege. Obramba z bogatim besednim zakladom je nekaj vsakdanjega. Največkrat lahko slišimo: "Kako, zakaj pa zopet jaz?" Kolegica, ki ima potrpljenja na zalogi in je zadolžena za mlajše kolegice, je potožila: "Vse se lahko konča, še preden se dobro začne".

Živeti svojo kakovost

Človek se ne razvija sam zase. Prepletanje, spodbujanje, utrjevanje medsebojnih človeških vezi - poznamo, odkar živimo.

Če v taki skupnosti (posebno naši) ni možno zadovoljevati potreb, se pojavijo deformirani načini, ki nadomeščajo ustvarjalno uveljavljanje. V sodobni sociološki znanosti mnogi avtorji naštevajo glavne vzroke nezadovoljstva. Posebno zaradi pomanjkanja: priznanja, odločanja o delu, možnosti za napredovanje...

Kdo mi (nam) stoji ob strani? Pred nedavnim, mi je nekdo (sodelavec v širšem smislu) rekel: "Ve (moje kolegice, naš poklic ...) segate dlje, kot dosežete". V enem stavku veliko povedano in o naši stroki malo razumljeno.

Čar izvirnika je pri izviru

Pomembno je, da si naložimo breme, ki ga res zmoremo. Največkrat tekamo s skrbmi od naloge do naloge. Ne zavedamo se, da delamo proti sebi. Redno se bojujemo s sodelavci. Negativna čustva so nam takoj "pri roki". Posebno jeza in strah. Obtoževanje in nerganje se prepletata, sta zaveznika in vlečeta k negativnemu razmišljanju. Utrujenost se kopiči. "Nič nimam od življenja", je vsakodnevni VZDIH IN IZDIH. In tako ne dosežemo zastavljenega cilja. Delovne kvalitete ne opazijo niti ožji sodelavci.

Naš vsakdanjik kot radoživ metulj ali pa kot črna senca

Mladim so ideal poklici, ki se lepijo na izraz - poslovnost. Raymond Moody opisuje poslovnost, ki o sebi govori takole: "Prva stvar,

ki sem jo zagledal, ko sem se zbudil v bolnišnici, so bile rože, in razjokal sem se. Če verjamete ali ne, nikoli nisem zares videl rože, dokler se nisem vrnil iz smrti. Velika stvar, ki sem se je naučil, ko sem umrl, je, da smo vsi del velikega živega vesoljstva. Če mislimo, da lahko prizadenemo drugega človeka ali drugo živo bitje, ne da bi prizadeli sebe, se žalostno motimo.

Malo za nekaj več

Kako pošiljati ljubezen, če je nimamo?

Tiho si mislimo: "Raje se sama sebi smilim, vse ostalo je pa utopija in "besedna frizerija".

Čakamo in čakamo. Stojimo na startni črti. Enostavno stojimo. Zakaj se naprezati?

Ko vse meje (zamere, jezo, domišljavost, nevoščljivost itd.), ki nas ovirajo, presežemo, vidimo daleč naokrog. Enostavno si ustvarimo širok razgledni lok. Sami sebi smo najvišji zakon v dobrem in slabem.

O.M.A. Handelsge.B.H. Avstrija

Visoko kvalitetne negovalne postelje-masiva bukev dvig do 87 cm, električne, pet zgibov, zložljive, dobavljamo v raznih dimenzijah -nadstandardne splanice za domove in sanatorije, dekubitus blazine-zgornji sloj Goretex-ameriški standard, masterskin-tekoče rokavice-popolna zaščita vaših rok

KREDIT IN LEASING!

zastopa in prodaja PRI-MA d.o.o.

Igriška 2, 1000 Ljubljana, Slovenija, tel.:061 210 828, faks: 061 210 340

Darja CIBIC

UČNA DELAVNICA: ZAPOSLEVANJE IN DELOVNA PRAKSA V ZDRAVSTVENI NEGI CENTRALNE IN VZHODNE EVROPE

Poročilo o udeležbi na učni delavnici z naslovom "Zaposlovanje in delovna praksa v zdravstveni negi centralne in vzhodne Evrope", ki je bila od 15. do 17. maja 1997 v Pragu v organizaciji Mednarodne organizacije dela (International Labour Office, ILO) in Public Services International (PSI).

Učne delavnice se je udeležilo 49 predstavnikov iz 16 držav vzhodne in srednje Evrope; od tega 16 predstavnikov vlad, 6 predstavnikov delavcev s 6 svetovalci in 6 opazovalcev iz mednarodnih organizacij European Commission, World Health Organization, International Council of Nurses, International Health Cooperative Organization ter seveda predstavniki ILO in PSI z gostujočimi strokovnjaki.

Namen učne delavnice je bila izmenjava pogledov in nacionalnih izkušenj ter primernost standardov ILO pri oblikovanju zavesti o potrebah socialnega dialoga in pomena delovnih pogojev za doseglo boljše kakovosti pri izvajanju zdravstvenih storitev. Rezultati učne delavnice bi morali biti ogrodtje za boljšo prakso v času ekonomskih reform in reforme zdravstvenih sistemov v tranziciji v tržno ekonomijo.

Program učne delavnice je temeljil na panelni obliki dela s tem, da so v uvodnem delu pred-

stavniki ILO, PSI, Konfederacije češkega sindikata, Univerzitetne bolnišnice in Prage, Evropski skupnosti in WHO-ja predstavili delo in namen svojih organizacij ter vlogo, ki jo imajo pri oblikovanju in izvajanju zdravstvene politike v deželah evropske regije. Strokovnjaki, ki pokrivajo področja: socialne dimenzije v reformah zdravstvenih sistemov, financiranje zdravstvenega varstva, privatizacija v zdravstvenem varstvu in oblikovanje mešanega javnega/privatnega zdravstvenega varstva, so kot uvodničarji pri posameznih sklopih panelne diskusije s teoretičnimi osnovami in pregledom dogajanj v posameznih državah v tranziciji dali izhodišča za prispevke, pobude, izmenjavo mnenj in kritično oceno posameznih predstavnikov vlad, delodajalcev, zaposlenih v javnem in privatnem sektorju ter predstavnikov sindikatov.

Iz skoraj vseh prispevkov, skozi vso učno delavnico, je bilo razvidno, da se države vzhodne in srednje Evrope srečujejo s težavami, ki izvirajo iz ekonomskih in političnih situacij, ki kreirajo zdravstveno politiko in izvajajo zdravstvene reforme, katere imajo eksistenčne posledice na izvajalcih zdravstvenih storitev in na populaciji.

Srečanje je potrdilo, da je sodelovanje, posvetovanje in informiranje med javnimi sektorji, zaposlenimi v privatnem sektorju in sindikati vitalnega pomena za zadovoljivo reševanje socialnih in ekonomskih problemov.

Na učni delavnici je bilo sprejetih več sklepov. Opozorili pa so na razumevanje zdravstvenih reform z vsemi posledicami, ki jih imajo le-te v družbi, v smislu boljših življenjskih pogojev, večjih možnosti in pravičnosti, ob upoštevanju temeljnih človekovih pravic.

Sklepi, ki se nanašajo na izobraževanje za zdravstveni management, na financiranje in privatizacijo v zdravstvu ter prispevek prebivalcev pri oblikovanju zdravstvenih storitev (vsebina, kakovost, pogodbe) bodo predstavljeni na ILO sektorskem srečanju septembra 1998.

Radojka POGORELEC

STROKOVNO SREČANJE DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

DMSZT Ljubljana je 11. aprila pripravilo strokovno srečanje na gradu Bogenšperk pri Litiji. Zanimive teme so pritegnile zelo veliko število kolegic in kolegov, zato je srečanje potekalo v Kulturnem domu v Šmartnem pri Litiji. Dvorana kulturnega doma je bila prepolna, saj smo izrabili vse proste "sedežne kapacitete" v Šmartnem, vključno z župniščem in osnovno šolo.

Srečanje se je začelo z nagovorom Jelke Mlakar, predsednice DMSZT Ljubljana. Poudarila je, da skrb za bolnika zahteva, da poskrbimo tudi zase, saj moramo nekje črpati energijo, ki jo vlagamo v svoje delo. Pridobivanje novih moči, znanj in pozitivnih izkušenj je namen vseh srečanj, ki jih društvo organizira.

Vse prisotne je nato pozdravil tajnik občine Litija Martin Hostnik, ki je na kratko predstavil občino ter nam zaželel prijetno bivanje.

Skozi ves program nas je vodila in ga povezovala Darinka Klemenc.

O psihofizični zaščiti medicinske sestre je spregovorila prim. dr. Tatjana Lužnik - Bufon. Opozorila nas je, da na splošno psihofizično stanje zdravstvenih delavcev vplivajo dejavniki poklicnega tveganja kot so sevanje, stres, poškodbe, kemične snovi, okužbe. Seznanila nas je z njihovimi lastnostmi, učinki na zdravje ter s preventivo na delovnem mestu. Največ vprašanj je bilo glede cepljenja proti hepatitisu B. Glede na to, da je cepivo sintetično in ni možnosti

okužbe s HIV ali z drugimi virusi, je dr. Bufonova cepljenje priporočila.

Kako utrjevati psihofizično kondicijo, smo slišali v predavanju VMS Stanke Košir. Poudarila je, da je za preprečevanje bolezni pomembno razvijanje življenjskega sloga, ki izključuje dejavnike tveganja za nastanek bolezni. Sem vsekakor sodi tudi humanizacija dela.

Po krajšem odmoru je bilo na vrsti predavanje prof. dr. Alenke Šelih s Pravne fakultete v Ljubljani. Prof. Šelihova nas je poskušala v kratkom odmerjenem času seznaniti z oblikami in obsegom odgovornosti medicinske sestre, vrstami krivde ter kaznivimi dejanji, ki jih lahko zagreši zdravstveni delavec. Posebnega pravnega varstva zdravstveni delavci nimamo in je zato najpomembnejše SPOŠTOVANJE PRAVIL STROKE. Če opravljamo svoje delo "lege artis" in nudimo strokovno pomoč, kakor smo jo dolžni nuditi, ne moremo storiti kazniivega dejanja.

Razmislimo zato o upravičenosti improvizacij pri našem delu ter o škodi, ki jo lahko s tem naredimo bolnikom in sebi.

Strokovni del srečanja je zaključila ga. Vera Grbec s svojimi izkušnjami prve predsednice razsodišča pri Zbornici zdravstvene nege Slovenije. Povedala je, da vsega, kar se pri delu z bolnikom dogaja, formalno ni mogoče nadzorovati in je zato zelo pomemben samonadzor. Poudarila je tudi pravico do ugovora vesti; ko za kako naročeno delo nismo kompetentni in ne sodi v naš delokrog, ga lahko odklonimo.

Strokovnemu delu je sledil družabni del srečanja: ogledali smno si grad Bogenšperk ter si povrnili nekaj moči z odlično pripravljeno zakusko.

Zahvaljujemo se ge. Vidi Lukač, glavni sestri DSO Tisje, in ge. Stanki Štrus za pomoč pri dvojni organizaciji tega srečanja ter g. Martinu Hostniku in občini Litija, ki nam je omogočila organiziran ogled gradu Bogenšperk.

Vesna Božiček

Poročilo o strokovnem srečanju 20. 6. 1997

"Gram preventive zaleže za cel kilogram kurative"

Benjamin Franklin

Po programu Slovenija 2000 in rak je predvideno do leta 2000 zmanjšati umrljivost za rakom za 15%.

Zato se je naša sekcija skupaj z Društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje odločila, da v okviru prireditve na Celjskem sejmu Senior 97 nadaljujemo z začeto temo iz Otočca Oskrba rakavega bolnika.

Ko pomislimo na besedo rak, se nam le-ta vrti okoli pojmov, kot so: strah, groza, nemoč, negotovost, bolezen, osamljenost, umiranje, smrt... Da pa začetek našega strokovnega srečanja ni bil tako anksiozen, so poskrbeli otroci vrtca Mavrica iz Vojnika, ki so pod vodstvom vzgojiteljic gospe Zvonke Grum in gospe Andreje Mirnik pripravili program z naslovom "Leto v pesmi ujeta". Bilo je veselo, popestrilo je naše srečanje in prisotne smo se vživele v pesem, ki je prihajala iz otroških grl tako, da smo dodale še me svoje glasove. Hvala!

Našem srečanju so se prijazno odzvale tudi naše predavateljice. Doc. dr. Maja Primic Žakelj je spregovorila o raku v številkah, kako ga zmanjšati, o dejavnikih tveganja za njegov nastanek.

Prehrano bolnika z rakom je predstavila VMS Helena Drolc, ki je poudarila, da je pravilna prehrana bolnika z rakom zelo pomembna. Potrebno je poznati vse dejavnike, ki bolnika z rakom lahko pripeljejo v stanje slabše prehranjenosti in kaheksije. Vse te dejavnike nam je tudi nazorno predstavila.

Rak je kronična bolezen in prinaša s sabo tudi določeno problematiko. Onkološki bolnik

potrebuje vrsto pomoči in informacij s področja zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja. O vsem tem je prijazno spregovorila VMS Irena Golob.

Kakšna naj bi bila pomoč zdravstva in družine onkološkemu bolniku? O tej pomoči smo spregovorile in izmenjale svoja mnenja v delavnici pod vodstvom prim. Marije Vegelj Pirc, dr. med. Njena nazornost, življenjskost, prepričljivost, njena prijazna beseda se je dotaknila vseh nas, nam dala razmišljati, dala izzive in moč za kvalitetnejše delo z našimi rakavimi bolniki in njihovimi svojci, ki so te pomoči prav tako potrebni.

"Danes preudari, ali lahko razširiš svoje srce in razprostreš svojo ljubezen tako, da se ne bo dotaknila le tistih, ki jim jo zlahka daješ, pač pa tudi tistih, ki jo tako zelo potrebujejo."

Daphne Rose Kingma

Meta MOŽEK

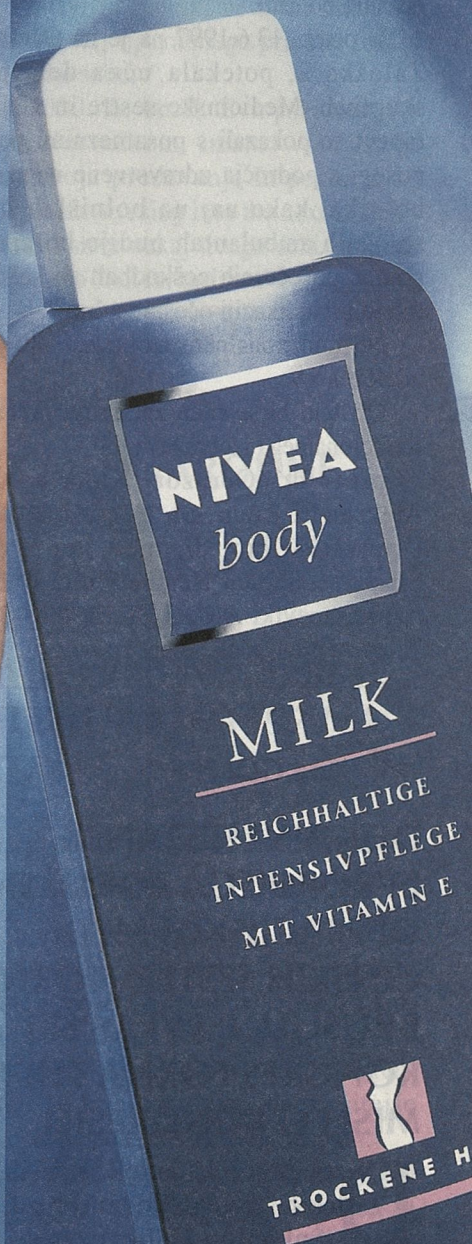
POROČILO O POTEKU FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA Z UČNO DELAVNICO - ZDRAVSTVENA NEGA OČESNEGA BOLNIKA

Dne 12. in 13.6.1997 smo na Očesni kliniki v Ljubljani izvedle medicinske sestre program funkcionalnega izobraževanja zdravstvene nege očesnega bolnika, ki je bil objavljen v Utripu aprila 1997.

Prvi dan so bila predavanja namenjena temu, da pred pričetkom praktičnega dela funkcionalnega izobraževanja seznanimo udeležence z osnovami anatomije in fiziologije očesa, pripravo bolnika na očesni pregled ter

**IZBOLJŠANA
SESTAVA**

OBČUTNO
bolj gladka
KOŽA

S pomočjo edinstvenih **NEGOVALNIH SESTAVIN** bo vaša suha koža odslej občutno bolj gladka. **POLNOVREDNI LIPIDI** kožo oskrbujejo z vsebinsko bogatimi negovalnimi snovmi - **DOLGO ČASA.**

NIVEA BODY. TAKO SE V SVOJI KOŽI ODLIČNO POČUTIM.

dajanje očesne terapije, pregled bolezni ter poškodb očesa. S predavanji in diapozitivi so bili udeleženci seznanjeni z načinom zdravljenja očesnih bolezni.

V petek, 13.6.1997 pa je na Očesni kliniki, Zaloška 2, potekala učna delavnica v 4 skupinah. Medicinske sestre in višji fizioterapevt so pokazali s posameznimi postopki in posegi s področja zdravstvene nege očesnega bolnika, kako naj na bolniških oddelkih, splošnih ambulantah nudijo bolnikom prvo pomoč pri očesnih poškodbah ali kako naj svetujejo pri aplikaciji očesnih zdravil.

Na funkcionalnem izobraževanju je bilo 58 udeležencev.

Ob tem bi se rada zahvalila predavateljem funkcionalnega izobraževanja:

prof. dr. Gorazdu Kolarju, dr. med, Aleksandri Kraut, dr. med., doc. dr. Brigiti Drnovšek-Olup, dr. med. ter VMS Sonji Šinkovec, Tatjani Nendl, Milici Cafuta, višji fizioterapevtki Alenki Sterle ter VMS Ljubi Taljat za predvajanje diapozitivov.

Ana GOLTES

DELOVNI SESTANEK EVROPSKEGA ZDRUŽENJA OPERACIJSKIH MEDI- CINSKIH SESTER (EORNA) V BRUSLJU, I. EVROPSKI KONGRES EORNA TER NEKAJ MISLI O KONGRESIH

Delegatki sekcije operacijskih medicinskih sester Slovenije za EORNA (Šuligoj in Goltes) sva se udeležili delovnega sestanka v Bruslju, ki ga je od 13.4.1997 do 16.4.1997 organizirala belgijska AFISO.

Udeleženke sestanka EORNA

Čas za sestanek tik pred kongresom ni bil ravno pravilno izbran. Bili smo precej pod pritiskom kongresa in smo težko delali. Nekako nam je uspelo, da smo le obdelali ves obsežen program (pisma, ki so prišla med obema sestankoma na EORNA, poročilo predsednika, srečanje z EDANO in predstavitev, razdelitev nalog delegatom med kongresom, itd.

Ni nam uspelo formirati delovnih skupin EORNA. Delegati so želeli več časa za posvetovanje v lastnih organizacijah, zato smo temo preložili na jesenski sestanek, ki bo v Sloveniji.

Veliko je bilo tudi govora o članstvu v EORNA. Pet držav že zdaj čaka na sprejem. Nazadnje smo glasovali, kakšno organizacijo sploh želimo (zemljepisna ali politična Evropa?) ter preglasovali politične kriterije, saj so bile že od vsega začetka ideje in cilji EORNA zagotoviti visoko raven zdravstvene nege bolnika v vseh operacijskih sobah Evrope.

V sredo popoldne smo šli v Palais de Congres, si ogledali, kje vse smo razvrščeni med kongresom, pripravili kongresni material (ki je kasnil iz UK zaradi stavke železničarjev) in registracija se je začela.

V četrtek dopoldne je bila svečana otvoritev kongresa. Laserska predstavitev z logi vseh držav članic, pozdravi predsednikov sekcij v njihovih jezikih, vse državne himne - spektakularno. Medicinsko razstavo je odprla ga. Santer. Razstavljalo je 46 firm, imeli smo možnost spoznati najnovejše dosežke industrije, namenjene bolnikom v operacijskih sobah. Tudi EORNA je imela svoj razstavni prostor, kjer je bilo možno kupiti EUROPEAN COMMON

CORE CURRICULUM in dobiti veliko drugih informacij o EORNA.

Popoldne so se začela predavanja na temo "Teh Benefit of Teamwork". Kratki povzetki predavanj so bili sicer objavljeni v KONGRESNI KNJIGI, zbornika predavanj pa, kot je to navada na kongresih, ni bilo. Tako so vsi udeleženci kongresa lepo hodili na predavanja do sobote popoldne, ko je bil svečani zaključek kongresa.

Delegati EORNA smo imeli seveda takoj po zaključku še en sestanek, da smo prereševali slabe, pa tudi dobre strani organizacije kongresa.

Udeležba sester iz Slovenije na I. Evropskem kongresu EORNA je bila precej skromna v primerjavi z drugimi članicami, ki so se celo preko ambasad in EU prijavljale na kongres še potem, ko je bila dvorana že zdavnaj polna in so bile obveščene, da ne bodo prisostvovala otvoritveni slovesnosti, pač pa spremljale prenos v manjši dvorani. Tudi nekaj naših udeleženk je bilo v tej dvorani, seveda nezadovoljnih.

Kasneje se je pojavil članek v Novicah o "belem turizmu", s katerim se lahko strinjam le v toliko, da je naš kongres izpodrinilo zanimanje za svetovna kongresa letos v Kanadi (ICN, AORNA), saj niti program našega kongresa ni bil objavljen v Utripu decembra, kot je bilo predlagano. Mogoče bi preveč sester iskalo sponzorje!?

Ne vem pa, kaj Novice toliko motijo sponzorji. Ves kongresni material EORNA so nam natisnili sponzorji! V Sloveniji nimamo niti ene tovarne šivalnega materiala, steplerjev, instrumentov, žil, itd. (samo z zavojnim materialom se pač ne da operirati!), zato je zelo lepo s strani naših tujih dobaviteljev, da tudi operacijskim sestram namenjajo sponzorstvo, saj vedo, da moramo vedno kupovati material iz uvoza.

To je bil naš prvi evropski kongres! Kolegice iz odbora EORNA so ga pripravljale tri leta, midve z delegatko ga. Šuligoj eno leto. Delegatstvo v EORNA ni samo čast, je predvsem garanje (ena od kolegic se nama je na

povratku domov, ne boste verjeli, pa le zahvalila). Torej, gledano v luči organizatorja, smo slišali zelo dobra predavanja, videli zanimive stvari na razstavi in bolniki ne bodo imeli nič proti, če bomo kaj uporabnega prinesli tudi v naše operacijske sobe.

Do leta 2000, ko bo II. Evropski kongres EORNA na Norveškem, imamo vsi čas, da pripravimo svoja predavanja in posterje na temo: Perioperativ nursing into the next millennium. To pomeni sicer nekaj trdega dela, mogoče pa manj očitkov o "belem turizmu".

Tončka SEDONJA

VTISI Z MEDNARODNE KONFERENCE O RAZISKOVALNEM DELU V PERIOPERATIVNI ZDRAVSTVENI NEGI, KI JE BILA FEBRUARJA 1997 NA FINSKEM

Konferenca je potekala na znanstvenoraziskovalnem inštitutu Mikkeli.

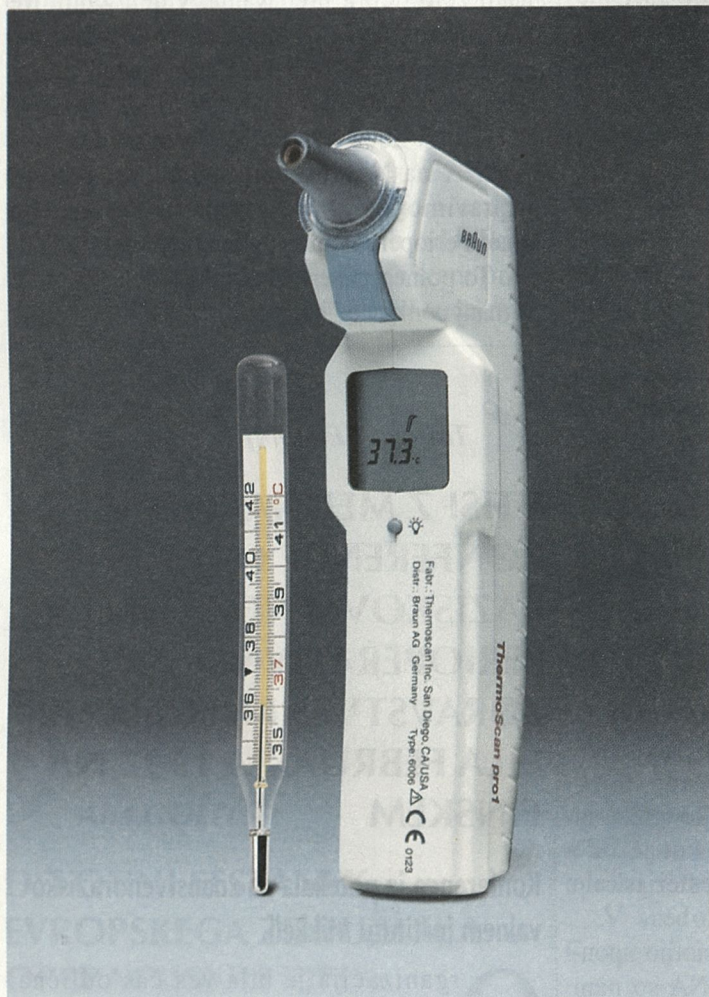
Organizacija je bila ves čas odlična. Predsednica organizacijskega komiteja Anneli Jaroma je poskrbela tudi za kulturne užitke udeležencev konference.

Moja odločitev, da nastopim na tej konferenci, na kateri so bile zastopana najrazvitejše države Evrope, je temeljila na dveh razlogih:

- 1) da se predstavi Slovenija, ki leži v samem osrčju Evrope, z referatom, ki je aktualen za današnji čas in
- 2) se mi je zdelo potrebno nastopiti ravno v tem času, ko Finska močno podpira Slovenijo pri vstopanju v Evropsko skupnost.

Novi Braunov hitri termometer ThermoScan

Kakšna je razlika med tema dvema termometroma?

Okrog 179 sekund. To je čas, ki ga prihranite z novim Braunovim hitrim termometrom ThermoScan.

Infrardeča tehnika omogoča prikaz osrednje telesne temperature preko ušesnega bobniča.

Če vam primanjkuje časa, se tri minute zdijo cela večnost. Toda z novim Braunovim hitrim termometrom ThermoScan lahko v eni sekundi dobite natančen podatek o osrednji telesni temperaturi - iz ušesa. ThermoScan s pomočjo infrardeče

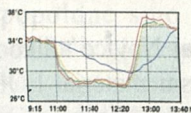
tehnike natančno izmeri toploto ušesnega bobniča in tkiva, ki ga obdaja, in tako omogoči prikaz osrednje telesne

Ob pritisku gumba nam ThermoScan v eni sami sekundi pokaže točno temperaturo.

temperature brez nepotrebnega čakanja kot pri rektalnem merjenju. Merjenja ne bo resno ogrozilo niti ušesno maslo niti vnetje srednjega ušesa. Zaradi hitrosti in enostavne uporabe je ThermoScan posebno

primeren za majhne otroke. Je nežen, udoben in higieničen. Nevarnosti okužbe praktično ni. Poleg tega so številne klinične

Klinično dokazano kaže osrednjo telesno temperaturo brez čakanja, ki je potrebno pri rektalnem merjenju.

študije dokazale, da je ThermoScan natančen in vzdržljiv, saj tisoče bolniških sester in zdravnikov vsako leto z njim izmeri na milijone temperatur. Uporabljajo ga že v mnogih bolnišnicah in klinikah po vsej Severni Ameriki.

Braun ThermoScan.
Še ena novost iz Brauna.

Corona

PROIZVODNJA IN TRŽENJE ELEKTRIČNIH IN PLINSKIH
APARATOV, d.o.o., 4220 ŠKOFJA LOKA, RETEČE 4
TELEFON: 064/634 555, TELEFAX: 064/634 053

BRAUN
ThermoScan

TEMPERATURA V ENI SEKUNDI

Tončka Sedonja

Moj referat "Negovalna raziskava bolečine" je bil namenjen na interdisciplinarni nutricijski pristop in je bil zelo dobro sprejet z oceno, da gre za visoko raven. Dobila sem tudi ponudbo za izmenjavo študentov z Univerzo St. Martin Lancaster (VB).

Na splošno bi ocenila omenjeno znanstveno srečanje, kot tako, na katerem odkrito govorijo o aktivnem vključevanju varovancev oziroma bolnikov v reorganizacijo zdravstvenega varstva in zato zahtevajo spremembe.

Vse zdravstvene ustanove so vključene v znanstveno raziskovalno delo. Le tako dobljeni rezultati vodijo do sprememb na vseh zdravstvenih ravneh.

Medicinske sestre se razvijajo v različnih smereh. V Veliki Britaniji gre razvoj tudi v smeri, da medicinske sestre specialiste kirurškega področja, legalno opravljajo manjše operacije samostojno. Pacient pa se prostovoljno odloča, ali gre po uslugo k zdravniku ali k sestri.

Leta 1995 je začela delati laparoskopije prva kirurška medicinska sestra (asistira ji kirurg), tako jo pripravijo za samostojno delo. Težijo za

tem, da medicinske sestre razbremenijo zdravnike kirurge, ki se lahko potem resnično posvetijo velikim kirurškim posegom. Tako so uspeli tudi odpraviti čakalne dobe.

Najvažnejše pa je, da kar najboljše izkoriščaš človekovo učinkovitost in sposobnost. To velja tudi za dnevno kirurško enoto, ki daje večjo kvaliteto (varno delo, skrb za okolje) in pacientom nudi večjo vrednost za tisto, kar pacient plača.

Presegli so dosedanje miselnost, da medicinsko nego vodijo zdravniki, medicinske sestre pa lahko izvajajo le drobna dela (pospravljanje).

V Angliji sedaj kirurške medicinske sestre, zdravniki kirurgi, anesteziologi, menedžerji skupaj optimalno negujejo pacienta. Tu je potrebno zgraditi medsebojno zaupanje in spoštovanje do vseh profilov.

V dnevni kirurški enoti je kirurška medicinska sestra odgovorna za predoperativno ocenjevanje in varno odpuščanje bolnikov iz bolnišnice ter poznejše zanimanje zanje. Te sestre tudi sodelujejo v raziskovalni in izobraževalni dejavnosti.

V takem okolju lahko vsaka sestra razvije svojo vlogo do maksimuma.

Maria Blum, prva dr. sc. zdravstvene nege na Finskem, je prikazala stroške zapletov po operacijah.

Dosedaj so bili zdravniki proti prijavam intrahospitalnih infektov in so svoje neuspehe skrivali. To so lahko počeli, ker so infekto sami odkrivali ob ponovnih pregledih.

Sedaj pa, ko so uvedli državni sistem registriranja teh infektov, prikrivanja niso več možna.

Zvrstili so se še številni zanimivi referati, a vseh ni mogoče opisati.

Omenila bi le še potek panelne diskusije, ki je bila organizirana za zadnji dan našega srečanja.

Izbrali so dva pacienta, gospo srednjih let in mladega fanta, ki sta prikazala vsak svojo zgodbo tretmana v zdravstvenih ustanovah. Po

obširni diskusiji, ki je potekala v konferenčni dvorani, kjer so bili vsi profili zdravstvenih delavcev, sta ponovno dobila besedo izbrana pacienta, da povesta, v čem se mora medicina in z njo lik zdravnika ter zdravstvena nega in z njo lik medicinske sestre spremeniti, da ne bi vsak mislil o sebi vse najboljše, le prizadeti pa potem ve, kako je videti pot do pekla.

Zahtevala sta spremembo v odnosu, večjo skrb in varnost za paciente, izboljšanje kvalitete življenja v bolnišnici (da pacient soodloča tudi v planu nege). Zahtevala sta visoko usposobljenost medicinskega in negovalnega kadra, ki bo sposobno odreagirati na njihove potrebe in ki bo resnično odgovorno za pacienta 24 ur na dan.

Na Finskem je primarna negovalna filozofija že zelo razširjena. V bolnišnicah določajo primarno sestro za posameznega pacienta, ki je direktno odgovorna zanj 24 ur na dan, 7 dni v tednu in se ravna po načelih dokumentirane individualne, kontinuirane, komprehenzivne in koordinirane zdravstvene nege.

Vsak pacient ima tudi pravico dobiti načrtovano, ovrednoteno nego od visokokvalificiranih sester, ki temelji na dogovorjenih standardih in kriterijih (s korektivi).

To jim že večinoma uspeva, saj se postbazično izobraževanje odvija na šestih univerzah, kjer medicinske sestre lahko dosežejo tudi magistrske in doktorske stopnje.

Avtoritete pa so odgovorne za to, da ravnaio temu razvoju primerno.

V tem kratkem času bivanja na Finskem sem lahko navezala pristne odnose z ljudmi, ker so odprti, spoštljivi in prijazni. Med njimi ni bilo zaznati rivalstva, sovražnosti, nevoščljivosti in tudi ne negativne kadrovske selekcije, saj je bil vsak nastop na ustreznih ravni posameznikovega položaja.

Dežela tisočerih jezer me je pritegnila tudi s svojo narodno kulturo, saj je inštitut opremljen z njo. Prečudovito je učinkoval ročno izvezen napis "Florence", ki se mogočno razprostira pod

stropom preko vse stene dnevnega prostora in simbolizira pogled na vse perspektive.

Vse skupaj daje občutek prijetnega sožitja vseh, ki delajo na tem inštitutu. Dobro pa se počuti tudi tisti, ki vstopi vanj.

Želim, da bi se Slovenija hitreje približevala njihovim uspehom, kjer tako uporabniki kot izvajalci zdravstvenih uslug ločujejo potrebo po zdravju od potreb po zdravstvenem varstvu.

Cvetka MEOLIC

Poročilo o strokovnem seminarju Pediatrične sekcije Šentvid pri Stični 6. 6. 1997

Pediatrična sekcija je letos že drugič pripravila strokovni, tokrat enodnevni seminar. Zbrale smo se, da obogatimo svoje znanje pri zdravstveni negi in vzgoji otrok in mladostnikov in spoznamo predvsem delo medicinske sestre pri kronično bolnem otroku.

Zveseljem smo sprejele pobudo glavne medicinske sestre Centra za zdravljenje bolezni otrok v Šentvidu pri Stični, da nam v letu, ko praznujejo 40 let delovanja tega Centra, predstavi Center in delo v njem. Ogledale smo si Center pod vodstvom VMS Marjete Bijec in VMS Marije Zorec ter spoznale, da vsi zaposleni skrbijo za to, da se otroci čimboljše počutijo, da je vzdušje čimbolj domače, da so otroci ves čas kako zaposleni in so vse aktivnosti: vrtec, šola, delovna terapija, fizioterapija, plavanje in igra usmerjene v dobro vseh otrok.

Polne vtisov in okrepčane z bogatim prigrizkom, ki so nam ga pripravili v Centru, smo popoldanski del začele s predavanji. Da bi širše spoznale stiske in težave kronično bolnega otroka, nam je dr. Anica Kos-Mikuš predstavila v

svojem predavanju psihološke posebnosti obravnave kronično bolnega otroka.

Sledilo je predavanje VMS Marije Zorec na temo: Debelost v mladostni dobi. Močan porast adipoznosti pri otrocih je lahko zaskrbljujoč za vse nas, ki delamo na področju pediatrije.

Zdravstveno nego pri kronično bolnem otroku nam je predstavila glavna sestra Centra VMS Marjeta Bijec. Njene bogate izkušnje v 20-letnem delovanju v Centru so nas vse prevezele, saj bi še kar poslušale predavanje, ki ga je napisalo delo pri teh otrocih.

Ob koncu se je sestra Bijec zahvalila vsem nam, ki smo si vzeli čas in prišli v ta "mali Šentvid", kot je dejala, da bi tu videli, kako se počutijo otroci, ki ostajajo pri njih več mesecev in tudi let. Mi pa dodajamo: Hvala, sestra, da smo lahko spoznali, da pri teh kronično bolnih otrocih, v tem "malem Šentvidu" delajo veliki ljudje.

Ivanka PUPIS ŠKAPIN

POROČILO O 4. STROKOVNEM SREČANJU SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V DERMATO- VENEROLOGIJ SLOVENIJE

Četrto strokovno srečanje naše sekcije smo pripravili 30. in 31. maja v zdravilišču Atomske toplice v Podčetrtku.

Prijazno osebje hotela nam je že ob prihodu in namestitvi v hoteleske sobe vtilo dobro voljo, sonce je pregnalo še zadnje sledi potovalne utrujenosti in pripravljeni smo bili na resno delo. Zbrali smo se v prijetnem klubskem prostoru zdravilišča.

Srečanje smo pričeli s pozdravi: predsednice sekcije Ivanke Pupis Škapin, VMS, direktorice Dermatovenerološke klinike Ljubljana - gospe Marte Penko, dr. med., direktorja zdravilišča Atomske toplice - gospoda Borisa Završnika in vodje zdravstvene službe v zdravilišču - gospe Ivce Flis, dr. med., in lepimi željami za uspešno delo sekciji.

Udeleženke 4. strokovnega srečanja medicinskih sester Dermatološke sekcije

Nato so se vrstila predavanja po predvidenem programu. Prim. spec. akad. st. Jože Arzenšek, dr. med. in predstojnik Dermatovenerološkega oddelka Splošne bolnišnice v Celju, je predstavil dermatovenerologijo v današnjem času, nasl obilico podatkov, od števila zdravstvenega osebja, do števila bolniških postelj in nakazal spremembe, s katerimi se bomo v prihodnosti srečale tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki ter pri poslušalcih vzbudil pozornost na duhovit in izviren način.

Sledili so prispevki o garjah in mikozah. Predstavili so jih: asist. Boris Kralj, dr. med. - Dermat. klinika Ljubljana, Silva Šturbej, dr. med. in Ana Benedič - Pilih, dr. med. - Splošna bolnišnica Celje ter medicinske sestre in zdravstveni tehniki Dermatološkega oddelka v Celju in Dermatovenerološke klinike Ljubljana.

Povabili smo tudi kolegico Albino Šmigovc, VMS SB Celje, ki je uro in pol živahno govorila o komunikaciji in nas znala pritegniti, da smo pozorno sledili njenim besedam. Žal nam je bilo, da nismo namenili več časa za vprašanja poslušalcev.

Gospa Majda Kokalj Kunovar, mag. pharm., je predstavila tovarno SANDOZ PHARMA in zdravilo Lamisil. Gospa Ivica Flis je izčrpno predstavila z besedo in sliko zdravilišče in nas popeljala na ogled. Z velikim zanimanjem smo ji sledili in si ogledali, kje in kako obravnavajo tudi bolnike z obolenji kože.

Ker je bilo med nami kar nekaj kolegic, ki so bile prvič v tem lepem kotičku naše domovine, smo se v petek po končanem strokovnem delu odpeljali na ogled okolice Podčetrtek, obiskali smo slikarje in si ogledali obrat steklarne Rogaške-Dekor v Kozjem, kjer so nas navdušili njihovi unikatni izdelki. Z nami sta bila tudi direktorica hotela, gospa Fanika Šket, in prim. Arzenšek, ki se nam je predstavil kot odličen vodič in poznavalec življenja ljudi in bogate kulturne dediščine pokrajine ob reki Sotli. Prav prijetno in hitro nam je minila tudi pot do znanega Olimja. Tja smo se odpeljali z Atomčkom-zanimivim vlakom brez železnice. H gradu iz 13. stoletja so v 17. in 18. stoletju dozidali čudovito baročno cerkev. V gradu je na ogled ena najstarejših lekarn v Evropi. Še zdaj patri minoriti nadaljujejo z zeliščarsko dejavnostjo. Pustile smo se prepričati v zdravilne moči pripravkov in jih nakupile za svoje drage ali pa zase. V domači tovarnici čokolade, ki jo izdelujejo po družinski tradiciji, so nam pripravili pokušino njihovih sladkosti. Seveda nismo odšle praznih rok!

Na skupni večerji v petek zvečer smo kolegice, zdaj nekatere že dobre znanke, in tiste, ki so bile z nami prvič, veselo poklepetale, si izmenjale vtise, nekatere zapele in zaplesale v prijetnem vzdušju in za nekaj časa pozabile na vsakodnevne obveznosti, delo in težaven poklic. V soboto smo srečanje zaključili v prijetni in lepo urejeni domačiji Jakopina, ki je v bližini gradu. Prijazni gostitelji so nam postregli z izvrstno domačo hrano. Čas je kar prehitro minil in kot je že kar običaj srečanj, ostalo je veliko neizrečenih besed in morali smo se posloviti.

Hvala vsem predavateljem in kolegicam za njihov trud pri pripravi in izvedbi srečanja. Zahvaljujem se pokroviteljem srečanja: SANDOS

PHARMA Ljubljana in zdravilišču Atomske toplice, še posebej direktorici hotela gospe Faniki Šket, ki je bila ves čas z nami.

Ob rob zapisu še nekaj misli.

"Vse najboljše za rojstni dan...."

Našo sekcijo smo ustanovili pred dobrim letom ob podpori številnih kolegic in kljub nekaterim, ki jim delo sekcije ne pomeni drugega kot zapravljanje časa in odsotnost z delovnega mesta. Skupaj s prizadevnimi kolegicami s klinike in dermatoloških oddelkov Maribor in Celje smo pripravili štiri strokovna srečanja, prikazali novosti v dermatovenerologiji, pomen dobre strokovne nege dermatovenerološkega bolnika in razširili ali dopolnili znanje, ki ga že imamo. Ob srečanjih se spoznavamo, pogovorimo o težavah in željah. Prepričana sem, da je tistim kolegicam, ki praznujejo peti, deseti rojstni dan svoje sekcije, veliko lažje kot nam, ki smo šele na začetku poti.

Vsem kolegicam, ki so sodelovale in pripravljale srečanja, iskrena hvala. Še posebej pa bi se zahvalila:

Majdi Črgulj - SB Maribor,

Maruši Markelj - Dermatol. klinika Ljubljana,

Marini Valentič - dermatol. klinika Ljubljana,

Mileni Lesar - Dermatol. klinika Ljubljana,

Zdenki Kolar-Jerič - SB Celje.

Naše delo sta razumela in nam vedno pomagala direktorica Dermatovenerološke klinike v Ljubljani, gospa Marta Penko, in prim. Jože Arzenšek, predstojnik Dermatovenerološkega oddelka v Splošni bolnišnici v Celju, brez katerega gotovo naše četrto srečanje ne bi bilo tako uspešno in prijetno. Obema se iskreno zahvaljujem.

Po končanem srečanju, ko se razidemo, v tišini doma premišljam o vsem, kar se je zgodilo, kako smo opravili svoje naloge, kaj bi lahko naredil bolje ali drugače. Oranje ledine pač ni lahko delo, zato "se ne učimo soditi preteklost ampak se učimo iz nje".

Med nami ste gotovo kolegice, ki imate veliko znanja in izkušenj pri delu z dermatološkimi bolniki. Moje vabilo velja vsem, ki želijo sodelovati.

Majda ŠLAJMER-JAPELJ

Kdor delegira naloge, mora to dokumentirati...

S spreminjajočim se sistemom zdravstvenega varstva se spreminjajo tudi mnoge organizacij-ske povezave in način komuniciranja v zdravstvu.

Ker je zdravstvena služba popolna le, kadar usklajeno deluje ves zdravstveni tim, je korektno komuniciranje med posameznimi člani tima zelo pomembno.

Strokovno, pa tudi iz pravno-formalnih razlogov je obvezno pisno komuniciranje, kadar en zdravstveni delavec delegira naloge drugemu. Najpogostejši je ta odnos v relaciji zdravnik-medicinska sestra, ker je stroka zdravstvene nege interdependentna, je namreč samostojna pri odločanju o procesu zdravstvene nege, v diagnostičnem in medicinsko-terapevtskem procesu pa sprejema naloge lečечеega zdravnika in jih izvaja po njegovih navodilih.

Vsako navodilo odgovornega zdravnika mora biti izdano pisno, prav tako tudi morda spremenjeno navodilo dežurnega zdravnika oziroma zdravnika, ki nadomešča odsotnega lečечеega zdravnika.

Telefonska naročila so sprejemljiva le v izjemno urgentnih primerih in o njih mora biti napisana uraden zapis, ki ga mora zdravnik pozneje podpisati.

V večini evropskih držav velja načelo pisnega delegiranja, a v praksi ni vedno spoštovano. Ker pa se množi število sodnih procesov, ko zaradi nespoštovanja te obveze ni možna popolna rekonstrukcija določenih okoliščinah, pade končna odgovornost na neposrednega izvajalca določenih postopkov - in to je zelo pogosto medicinska sestra.

Nemške kolegice in kolegi so sestavili seznam primerov, ko so zaradi nedokumentiranih telefonskih naročil bile v sodnem procesu

končne krivke povzročene škode zdravju bolnikov medicinske sestre, ker niso mogle dokazati, kakšna navodila so ali jih niso dobile od odgovornega zdravnika.

Ker v Zdravstveni zakonodaji ta obveznost pisnega delegiranja nalog še ni prisotna, bo moral to tudi v Sloveniji predvideti Zakon o zdravstveni negi s svojimi podzakonskimi predpisi.

Literatura: Werner Schell, muss auch dokumentieren, str. 322-323, Pflege Aktuell 5/97

Ksenija FERENC

MOŽNOST IZBIRE - VAŠA NAJVEČJA SVOBODA

(Izberite vedenje, ki vas izpolnjuje, namesto vedenja, ki vas uničuje)

Krištof Kolumb je na otoku Gvanahaniju v bližini Kube 15. oktobra 1492 zapisal v svoj ladijski dnevnik, da so mornarji na obali "srečevali rdečeokožce, ki so imeli v rokah nekakšen ogenj in liste ter so skozi usta in nos puhali oblake dima." Šlo je za liste rastline, ki dotlej v Evropi ni bila poznana. Če puhanje dima osrečuje južnoameriške Indijance, bo prijetno tudi Evropejcem, si je najbrž mislil Kolumb in prinesel tobak na Portugalsko. S portugalskega dvora pa je leta 1560 tamkajšnji francoski veleposlanik francoski kraljici Katarini Medičejski poslal za darilo zavitek semen te rastline. Tako je tobak s Portugalske najprej prišel na francoski dvor, odtod pa se je navada puhanja tobačnega dima hitro širila med evropsko plemstvo.

Najprej so menili, da je tobak zdravilo zoper različne bolezni, zato se je kajenje začelo širiti tudi med nižje sloje. Hkrati pa so se že pojavili prvi nasprotniki tobaka. Tako je proti kadicem nastopil že angleški kralj James I., Napoleon, Marija Terezija in angleška kraljica Viktorija.

Sovražnik kajenja je bil tudi veliki nemški pesnik Goethe, ki je menil, da: "Kajenje naredi človeka neumnega, napravi ga nezmožnega, da bi mislil in pesnil.... Kajenje je huda nevljudnost.... to je nepriljudna nesramnost...."

Ksenija Ferenc

Kajenju je nasprotovala tudi francoska pisateljica Madam de Stael, ki se je zadeve lotila bolj kruto in nekje zapisala: "Kdor tobak kadi, smrdi kot svinja. Kdor tobak njuha, je videti kakor svinja. Kdor tobak žveči, je svinja. Seveda pa to "svinj" ni nič kaj preveč ganilo in kadile so naprej.

Kajenje je torej postalo že pravi "ljudski običaj", glede na to, da je na sceni že kar 500 let. Kljub mnogim znanstvenim dokazom, osveščanju ljudi o škodljivosti cigaretne dima, nekaterim še vedno ni jasno, da si povzročajo počasni samomor, s tem pa morijo tudi okolico, kajti nekateri raziskovalci namreč trdijo, da je dim, ki se kadi iz žareče cigarete, celo nevarnejši od dima, ki ga kadilec inhalira. Seveda pa ne smemo pozabiti, da se vendar vsak kadilec oklepa slamice upanja, da pač on spada v peščico tistih, ki bodo navzlic kronični zlorabi nikotina dočakali visoko starost. Seveda jim to od srca privoščimo in se kaj takega tudi zgodi, zagotoviti jim pa tega ne more nihče.

No, in potem, ko že vsi težijo s tem, da je kajenje najbolj škodljiv, najdražji in najbolj nepotreben luksuz našega življenja, se pojavi dvom: kaditi ali ne kaditi - to je zdaj vprašanje.

In tu v igro vstopijo reklame. Reklame o tem, da je kajenje "full cool", da je zakajena diskoteka pojem za "life". Sicer pa: kaj reklame sploh so?

Reklame so ideje, ki kažejo stvari, usluge in imidž raznih podjetij. Delajo jih reklamne agencije, tobačniki v Sloveniji vsako leto za cigaretne reklame porabijo najmanj milijon mark, zato, da bi vsi izvedeli, kako dobre stvari imajo in da bi jih čim več prodali.

Ker jim gre svež zrak na živce, bi tobačniki radi zakadili kar vse ljudi na tem svetu, zato delajo cigaretne reklame po tekočem traku. Nihče ni toliko nor, še posebej pa ne tobačna industrija, da bi zastonj metal toliko denarja za reklame, če ne bi imel nič od tega. Ker vsako leto na svetu zaradi kajenja umrejo okoli trije milijoni ljudi, naredijo ogromno reklam, da bi nahujskali nove stranke. Najraje imajo mlada pljuča, sveže modele v dobri kondiciji, tako da jim bodo lahko prodali čim več cigaret. Najprej ti obljubijo mega žur, potem te zakajajo, kolikor te le morejo, ti popolnoma asfaltirajo pljuča, ko pa zboliš, te enostavno odpišejo in ulovijo drugega. Ostal jim je namreč tvoj denar, ha! Z njim naredijo spet nekaj novih reklam, da malce pomanipulirajo z nami - ker kajenje pač ni obvezno - ko pa je tako brezvezno, namreč.

Veste, da poznamo več vrst reklam? To so odkrite reklame: prepoznaš jih takoj, ko jih zagledaš na TV ali v časopisih, revijah, na plakatih ali pa slišiš na radiu, in pa tiste skrite: te se na prvi pogled delajo, kot da sploh niso reklame, ampak nekakšni slučajni napisi, okras-ki, kot npr. žvečilni gumi West, obleke Walter Wolf, dišave Ronhill, dežniki Boss, Te se ti počasi plazijo v možgane in te podtalno pripravljaajo na nakup. S stalnim bombardiranjem možganov te čisto omamijo in kot hipno-tiziran kmalu "letiš" v trgovino in kupiš stvar, ne da bi sploh vedel, zakaj si jo kupil. Človek bi mislil, da ima dovolj, ampak tobačna industrija ni kar tako, pa še Gorenjec ni po duši. Gostilnam namreč zastoj deli pepelnike, prte in dežnike, po trgovinah ali pa kar na ulici postavl-

ja stojnice in mladim deli zastonj čike, da bi jih ja čim več in čim prej navadila kaditi. Obljublja ti večno mladost, obvladovanje scene in totalno frajerstvo, v resnici pa je sploh ne brigajo mladi in njihova scena, ravnodušnost in sponzoriranje sta samo zato, da lahko potem vsem teži s cigaretnimi reklamami.

Frajerstvo pa tako, če pomislimo, kaj kajenje vse povzroča. Ah, ne bom vam govorila o raznih infarktih, rakavih obolenjih, kroničnih bronhitisih, pljučnih emfizemih, saj to že vrabci žvižgajo. Naj naštejemo le nekaj zapletov, ki bodo mladim prav gotovo bolj padli v oči kot katera koli angina pectoris, ateroskleroza, tromboza in še kaj. To so:

1. Rumeni prsti in rumeni zobje

Ste se že kdaj vprašali, zakaj imajo kadilci rumene zobe? Zato, ker grizejo rumene nohte. No, šalo na stran. Po eni strani bi vsi radi imeli popoln, lep in sijoč nasmeh, kot obrazi, ki se smeji s TV ekrana, po drugi pa s kajenjem dan za dnem obrabljujejo zobe, jim odvzemajo sijaj, pojavi se večja verjetnost vnetja zobne posteljice in propadanja podpornega tkiva zob. Ampak, kaj bi se vznemirjali, ko pa še vedno obstaja zobna proteza?

2. Smrdljiva obleka, smrdljivi lasje

Nekadilci na splošno naravnost obožujemo takšne dišeče objeme.

3. Neprijeten okus v ustih

Ali veste, da so kadilčevi poljubi res bolj goreči? S čikom v ustih, se razume!

4. Koža postaja zgubana in starikava

Ah, pa kaj bi se vznemirjali! Hitro po Quenty forty!

5. Veliki odmerki nikotina hromijo možgane

(če lahko sploh govorimo o možganih, glede na to, da kadijo).

6. Moten telesni razvoj

Ni fanta, ki ne bi želel ugajati drugim (in sebi) s svojo telesno podobo. Visoka postava, široka ramena in razvit prsni koš so sen skoraj vsakega mladostnika. Vendar pa je izbira le ena: postava ali cigarete! Kajenje namreč zavira rast, telesni razvoj, predvsem pa manjša obseg prsi.

7. Povečano znojenje, mastna koža, mastni lasje, akne

Kdo pa bi te sploh še hotel?

8. Prizadeta spolna moč pri moških (impotenca)

Pa že tako zgodaj?

9. Bolečče motnje ob menstruaciji, neplodnost, splavi

Pa že spet ne moreš na zmenek, ko te pa tako zvija po trebuhu!

10. Zapravljanje denarja

Pa se še sprašuješ, zakaj nimaš nikoli nič denarja!

To je torej nekaj negativnih estetskih, materialnih in telesnih vidikov oziroma zapletov, ki jih povzroča kajenje. Seveda je to le kapljica v morje.

Zavračanje kajenja postaja v svetu vedno bolj priznana vrednota. Vse bolj prevladuje mnenje, da je kadilec neizobražen, nekulturen, nemočen, da se tej razvadi ne more upreti. Počasi, vendar zanesljivo, se v svetu vrača zavest o škodljivosti kajenja. V kulturnem svetu kaditi ni več moderno. Vedno bolj moderno postaja biti zdrav. Sicer pa, kaj nismo mladi radi moderni?

Svež zrak brez tobačnega dima je osnovna pravica slehernega nekadilca. Ker pa kajenje povečuje razdražljivost, vsem kadilcem lepa beseda ne zaleže. In tam, kjer človeška vrlina odpove, je potreben zakon. V Sloveniji je na srečo že sprejet zakon, ki prepoveduje kajenje na javnih mestih, vendar pa ljudem nekako še ni zlezel pod kožo, ali pa ga ne jemljejo dovolj resno. Nekadilci smo še vedno v manjšini, vsaj kar se diskotek in lokalov tiče.

Če sem že začela s Kolumbom, naj še končam z njim. Predragi striček. Nedolžno se je odpravil odkriti pomorsko pot v Indijo, namesto nje je odkril Ameriko, s tem pa tudi kup težav. Saj konec koncev, če ne bi bilo Amerike, ne bi

bilo tobaka, ne krompirja in fast fooda, mnogih bolezni, pa tudi nas ne bi bilo zdaj tukaj. In vse zavoljo ambicioznega Kolumba.

EJ - POLN PEPELNIK TE ŽE IMAM!

Misliš, da si pomemben(-bna)? Iztopaš? Seveda, saj si predmet opazovanja, ko pa:

- ☐ tako lepo dišiš (obožujem namreč cigaretni parfum),
- ☐ imaš tako lep nasmeh (tudi rumena barva je kar lepa),
- ☐ imaš rumene prste (obožujem romantike - saj si nabiral(-a) cvetice, kaj?),
- ☐ je tvoj poljub tako goreč (s čikom v ustih, seveda),
- ☐ so tvoji lasje mastni (pa saj uporabljaš gel za moker videz, kajne?),
- ☐ imaš globlji glas (tako si videti bolj odraslo).

In vse zavoljo: **CIGARETE!**

Nasploh si povsem krasen(-sna)!

Kako to, da te še vedno ne maram?

To ni žalitev, temveč pomoč! Zadihaj vendar na stežaj!

Poljubi svet brez cigarete,

in zrak bo boljše kvalitete!

zaskrbljena za tvoje (in svoje) zdravje

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija

Prvo obvestilo in povabilo

Naša sekcija organizira

petdnevni strokovni izlet na Nizozemsko

z obiskom Splošne psihiatrične bolnišnice v Deventru.

Bolnišnica predstavlja učno bolnišnico A na Nizozemskem,
kar pomeni učno bazo na visoki strokovni ravni.

Z vodstvom bolnišnice se dogovarjamo za strokovni program.

Udeležba se bo upoštevala za strokovno izpopolnjevanje.

Cena izleta bi bila 300 - 350 DEM,
v ceno je vključen avtobusni prevoz,
turistična voditeljica in tri nočitve s polpenzionom.

Možno bo plačilo v dveh obrokih.

Strokovni izlet bomo organizirali konec septembra ali v začetku oktobra.

Da bomo organizacijo lahko speljali, se mora prijaviti 40 udeležencev.

Informacije in zanesljive prijave sporočite od 28.07.-08.08.1997 na naslov in telefon:

Branka Mikluž, Klinični oddelek za klinično psihiatrijo Ljubljana Polje,
telefon: 061/485-451, faks: 061/484-618.

Predsednica sekcije
Marija Mrak

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji

Prvo obvestilo

Obveščamo vas, da bo

**ustanovni občni zbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji
in prvo strokovno srečanje 10. in 11.10.1997 na Otočcu.**

Nosilna tema: **akutni miokardni infarkt.**

Program srečanja in natančnejša navodila si pogledjte v septemberski številki Utripa.

Lep pozdrav in nasvidenje Oktobra

Predsednica iniciativnega odbora
Lidija Marinč, VMS

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Psihiatrična in nevrološka sekcija
vas vabi na
mednarodno konferenco o odvisnosti
Odvisnost v Evropi

Glavni organizator konference je Evropsko združenje za zdravljenje odvisnosti - v sodelovanju s Kordinacijo centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti, ki deluje pri Ministrstvu za zdravstvo RS. Pokrovitelja sta Svetovna zdravstvena organizacija in predsednik Republike Slovenije gospod Milan Kučan. Sodeluje tudi skupina Pompidou (Svet Evrope). Soorganizatorja konference pa sta Ameriški državni inštitut za zlorabo drog in Ameriško združenje za metadonsko zdravljenje, ki bosta pripravila posamezna satelitska srečanja in svoja predavanja z delavnicami.

Ne gre le za srečanje, ki bo namenjeno le obravnavi terapevtskih možnosti, ampak za celovito srečanje s problemom odvisnosti, od zgodovinskih, družbenih, etnografskih in političnih pogledov do preventivnih in rehabilitacijskih možnosti ter vključevanje celotne skupnosti v razreševanje tega problema.

Problemi v zvezi z odvisnostjo so najbolj pogosta zdravstvena težava prebivalcev večine držav.

Ob konferenci bodo potekale tudi spremljajoče dejavnosti, predvsem športne in kulturne, ki so namenjene javnosti.

Vljudno Vas vabimo, da se konference udeležite kot dejavni udeleženec, razstavljalec, poslušalec ali obiskovalec. Še posebej Vas opozarjamo, da se je možno prijaviti le za posamezni dan ali le za popoldanske delavnice. Tako bo četrtek, 18. septembra 1997, namenjen predvsem zdravstvenim vidikom obravnave odvisnosti, naslednji dan, to je petek, 19. septembra, bo več poudarka na vključevanju celotne skupnosti, zadnji dan, 20. septembra, pa bo namenjen terenskemu delu in različnim možnostim obravnave odvisnosti.

Odpri bomo tudi razstavo s prikazom dejavnosti in organizacij s področja preprečevanja in zdravljenja odvisnosti v Republiki Sloveniji.

Za slovenske udeležence znaša štiridnevna kotizacija 40.000 SIT (vključuje otvoritev s strokovnim in kulturnim delom ter sprejemom). Dnevna kotizacija je 15.000 SIT. Poldnevna kotizacija (popoldanske delavnice) je 8.000 SIT. Kotizacijo se plača na žiro račun Cankarjevega doma: 50100-603-41427, s sklicno št. 05-6211011. Cene veljajo do 1. septembra, nato se ob registraciji doplača 2.000 SIT.

Dodatne informacije in prijave:

ga. Teja Alič, Cankarjev dom,

Kulturni in kongresni center, Prešernova 10, 1000 Ljubljana.

Tel.: 061 176 71 35. Faks: 061 217 431. E-mail: teja.alic@cd-cc.si

Informacije v angleščini lahko dobite tudi na internetu:

<http://www.cd-cc.si/congress/addiction>

<http://www.sigov.si/mz/inddrog2.htm>

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

DMSZT Ljubljana

vljudno vabi na

VOLILNI OBČNI ZBOR S STROKOVNIM PREDAVANJEM,

ki bo v petek 10.10.1997 ob 10. uri v IV. predavalnici Kliničnega centra v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Predstavitve pevskega zbora "FLORENCE"

2. Volilni občni zbor

Volili bomo: predsednika, dva podpredsednika, tri člane nadzornega odbora, predsednika častnega razsodišča in predstavnike posameznih zdravstvenih, socialnih in posebnih organizacij v upravni odbor.

3. Strokovno predavanje: Mojca Jakomin, VMS

Medicinska sestra in družina kronično bolnega otroka; umetna ventilacija otrok na domu

Kandidacijska komisija:

Roža Meglič - Visoka šola za zdravstvo Ljubljana (tel.: 322 277)

Olga Koblar - Onkološki inštitut Ljubljana (tel. 132 00 90, int. 46-20)

Irena Resnik - ZUIM Kamnik (tel. 817 444)

zbira pisne predloge za voljene člane organov društva do 25.9.1997

Ob kandidaturi je potrebno priložiti pisno privolitev kandidata.

Istočasno bomo sprejeli tudi statut društva.

Vse člane našega društva vabimo k aktivnemu sodelovanju.

Želimo Vam prijetne počitnice.

Predsednica DMSZT Ljubljana

Jelka Mlakar

MERIDIANA

d.o.o./Ltd

Razvijanje projektov, organizacija prireditev, inženiring / Project development, conventions, meetings, engineering

1000 Ljubljana, Župančičeva ul. 7, Slovenija - Tel. + 386 61 12 11 381, 12 11 380, 12 11 384

Faks + 386 61 12 11 381 Mobitel +386 0609 625 349 E-mail: meridiana@siol.net

Zaradi velikega zanimanja ponavljamo seminar

RAZKUŽEVANJE IN STERILIZACIJA V ZDRAVSTVU

Seminar je pripravljen s soglasjem Zbornice zdravstvene nege Slovenije št. 49/1997

Ponedeljek, 15. september 1997 9.00 - 15.00

Dvorana z atrijem, Poslovni center Hermes SoftLab, Litijska 51, 1000 Ljubljana

09.00 - 10.00 Registracija udeležencev, ogled razstave

10.00 POMEN SANITACIJE V ZDRAVSTVU

Prim. Metka Macarol Hiti, dr. med., direktorica Inštituta za varovanje zdravja, Ljubljana

11.00 RAZKUŽEVANJE, Prof. dr. Ana Zlata Dragaš, dr. med., up. redna profesorica MF, Ljubljana

1. Razkuževanje s toploto

2. Kemično razkuževanje

3. Razkužila v zdravstvu

4. Razprava in odgovori na vprašanja

2.1. Vrste razkužil

2.2. Nadzor razkužil

3.1. Splošni napotki

3.2. Razkužila za roke in kožo

3.3. Razkužila za instrumente

3.4. Razkužila za površine

12.30 Odmor z osvežilnimi pijačami, prigrizki in sadjem, ogled razstave

13.00 STERILIZACIJA IN RAVNANJE S STERILNIM MATERIALOM

Prim. Marjeta Škerl, dr. med., epidemiologinja, KC Ljubljana

1. Pomen sterilizacije v zdravstvu

2. Vrste sterilizacije

3. Nadzor sterilizacije

4. Razprava in odgovori na vprašanja

1.1. Definicije

1.2. Principi sterilizacije

2.1. Parna sterilizacija - avtoklaviranje

2.2. Sterilizacija s suho toploto

2.3. Ostale vrste sterilizacije

2.4. Izbira postopka sterilizacije

3.1. Fizikalni načini

3.2. Kemični načini

3.3. Biološki načini

14.30 POSTOPKI DELA V STERILIZACIJI, Eva Verstovšek, VMS, vodja centralne sterilizacije, KC Ljubljana

1. Postopki dela

2. Razprava in odgovori na vprašanja

1.1. Zavojni material in pakiranje

1.2. Polnjenje sterilizatorjev

1.3. Shranjevanje

1.4. Roki sterilnosti

Seminar je namenjen zdravnikom, medicinskim sestram in ostalim delavcem v zdravstvu, ki so odgovorni za sanitacijo v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, ambulantah, laboratorijih, domovih starejših občanov, lekarnah ter zasebnem zdravstvu in zobozdravstvu. Zbornica zdravstvene nege Slovenije je po pravilih o strokovnem izpopolnjevanju za pričujoči program dala soglasje št. 49/1997, s katerim se udeležba na tem seminarju upošteva pri napredovanju. V času registracije in odmora bo na ogled razstava opreme in pripomočkov za vzdrževanje, razkuževanje in sterilizacijo.

Kotizacija 9.800 SIT na osebo vključuje seminar s prosojnicami in barvnimi diapozitivi, seminarsko mapo, beležnico za individualne zapiske, knjigo prof. dr. Ane Zlate Dragaš "Preprečevanje infekcij v zdravniških ordinacijah", DZS 1993, postrežbo v odmoru, tiskano A4 potrdilo o udeležbi z reg. št. soglasja Zbornice zdravstvene nege Slovenije ter prometni davek.

Informacije in prijave: MERIDIANA d.o.o., Župančičeva ul. 7, 1000 Ljubljana, tel. (061) 12 11 380 ali 12 11 384, faks 12 11 381.

Udeležence ljubeznivo vabimo, da se čimprej prijavijo, ker bomo prijave sprejemali le do zapolnitve dvorane.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

in Srednja zdravstvena šola Ljubljana

vabita na seminar, ki bo 26. - 27. septembra 1997 na Srednji šoli za farmacijo in zdravstvo,
Šaranovičeva 5, Ljubljana

TEMA: Timska obravnava otrok in odraslih z nevrološko problematiko

PROGRAM STROKOVNEGA SREČANJA

petek, 26. september 1997

07.30-08.00	Registracija udeležencev
08.00-08.30	Uvod
08.30-12.00	Normalni razvoj, Cerebralna paraliza prim. dr. Tatjana Dolenc-Veličkovič
12.00-13.00	Kosilo
13.00-18.30	Učna delavnica
13.00-14.00	Pravilni položaj telesa pri delu medicinske sestre oz. kaj lahko storimo, da preprečimo bolečine v križu-biomehanika dvigovanja Pomoč varovancu in učenje pravilnega obračanja, sedenja, presedanja in vstajanja Milena Klopčič, viš. ft.
14.30-16.00	Pravilni položaj varovanca v postelji - preprečevanje abnormnih vzorcev in spastičnosti pri nevroloških varovancih Meta Stravnik, viš. ft., spec. nevroft.
16.00-16.30	Odmor
16.30-18.30	Hranjenje varovancev s težavami pri sprejemanju in požiranju hrane Lea Šuc, viš. del. terapevt

sobota, 27. september 1997

08.00-09.00	Poškodbe glave prim. dr. Andreja Gostiša
09.00-09.45	Epilepsija
09.45-10.00	Odmor
10.00-11.30	Zdravstvena nega varovancev z nevrološko simptomatiko (CVI, multipla skleroza) Helena Tušar, VMS, dipl. org. dela; Majda Medvešček-Smrekar, VMS, prof. zdr. vzg.
11.30-13.00	Psihološka problematika nevroloških varovancev (CVI, poškodbe možganov) mag. Vesna Radonjič-Miholič, spec. klin. psih.
13.00-14.30	razgovor o seminarskih nalogah - delavnica

Seminar šteje za strokovno izobraževanje.

Prijavite se na naslov: Jožica Novak, Šolski center Novo mesto, Šegova 112, 8000 Novo mesto do 10. septembra 1997.

Kotizacija za seminar je 14.000,00 SIT za člane ZZN (28.000,00 SIT za nečlane). Plačate jo na žiro račun ZDMSZT št.: 50101-678-48641, sklic na številko 0012210, ali pred pričetkom seminarja. S seboj prinesite potrdilo in člansko izkaznico.

Organizatorici seminarja: Ida Filipič, Marija Verbič

Informacije: Jožica Novak, tel.: 068 27 883 (zvečer)

Predsednica sekcije

Jožica Novak

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Pediatrična sekcija

Vabilo na

strokovni seminar

Pediatrične sekcije, ki bo v petek, 3.10.1997 v Mariboru

Program: Slušno in govorno moten otrok

- 09.30 Registracija udeležencev
Pozdravni govor in uvod v seminar
Cvetka Meolic, višja med. sestra, predsednica sekcije
- 10.00 Kulturni program
- 10.30 **Vzroki okvare sluha in diagnostični postopki**
Majda Špindler - dr. med.
- 12.00-13.30 Odmor
- 13.00 **Predstavitve Centra za usposabljanje slušno in govorno motenih otrok**
Tanja Majer, dipl. psih.
Multidisciplinarni pristop k diagnostiki slušno in govorno motenih otrok
Branka Prosnik, dipl. def.
Integracija
Marija Meolic, prof. def., Klavdija Ambrožič, dipl. def.
Rehabilitacija predšolskega in šolskega otroka
Djurovič Marjana, spec. ped., Klavdija Ambrožič, dipl. def.
Kohlearni implant
Nada Hernja, prof. def.
Vloga medicinske sestre pri obravnavi slušno in govorno motenih otrok
Breda Bohinc, višje med. sestra
Diskusija
- 17.00 Zaključek seminarja

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS znaša 7000 SIT, za nečlane 14000 SIT. Za študente in upokojece brezplačno. Vplačate lahko na Ž.R. ZDMSZTM 50101-678-48641, sklic na številko 0012205 (za pediatrično sekcijo), ali pa znesek poravnate eno uro pred začetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Dodatne informacije lahko dobite: Cvetka Meolic, SB Murska Sobota, tel. 069/32-010.

Organizacijski odbor: Cvetka Maolic, Majda Šabjan, Mira Horvat, Dragica Nemec, Cvetka Mlakar

Prisrčno vabljeni

Predsednica sekcije

Cvetka Meolic

Spoštovani!

Obveščamo Vas, da sta se farmacevtska koncerna SANDOZ in CIBA, ki imata matični tovarni v Baslu v Švici, združila v koncern z novim imenom NOVARTIS.

NOVARTIS je prisoten v vseh državah sveta, raziskovalne in razvojne inštitute ima v Švici, Avstriji, Angliji, ZDA in na Japonskem.

V Sloveniji bomo še naprej tržili že uveljavljena zdravila:

Lamisil® (*terbinafin*), antimikotik prve izbire za kožo, nohte in lasišče
Lescol® (*fluvastatin*), hipolipemik, ki učinkovito in varno zmanjša holesterol v krvi
Miacalcic® (*kalcitonin*), preprečuje in zdravi osteoporozo
Sandimmun Neoral® (*ciklosporin*), imunosupresiv
Navoban® (*tropisetron*), antiemetik pri kemoterapiji
Sandostatin® (*oktreotid*), sintetični derivat somatostatina
Leponex® (*klozapin*), antipsihotik za rezistentno shizofrenijo
Melleril® (*tioridazin*), anksiolitik, nevroleptik
Sirdalud® (*tizanidin*), mišični relaksant s centralnim delovanjem
Syntocinon® (*oksitocin*), spodbuja maternične kontrakcije
Tavegil® (*klemastin*), i.v. antihistaminik

Dobro sodelujemo s tovarno zdravil KRKA, ki izdeluje po licenčni pogodbi sedem naših zdravil: Ca-C 500 Sandoz, Calcium Sandoz forte, Brinerdin, Dihalar, Tenzimet, Tenzipin retard in Torecan.

V naslednjem letu Vam bomo ponudili še nova zdravila, predvsem na področju kardiologije, astme in zdravljenja Alzheimerjeve bolezni.

Veseli bomo, če Vam bodo naša zdravila v pomoč pri delu.

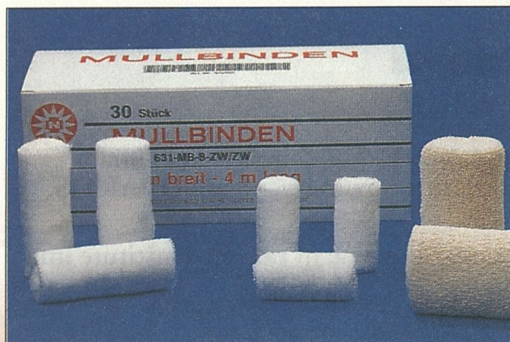
Če nam želite kaj sporočiti, nas kaj povprašati ali potrebujete strokovno literaturo o naših zdravilih ali boleznih za katere so ta namenjena, nam pišite na naslov:

NOVARTIS PHARMA SERVICES Inc.
Podružnica v Sloveniji
Dunajska 22
1511 Ljubljana

Telefon: 061/ 133 04 04
Faks: 061/ 133 96 55

Želimo Vam uspešno strokovno pot in Vas prijazno pozdravljamo.

KOMPLETNI PROGRAM SANITETNEGA MATERIALA

Ekskluzivni zastopnik proizvajalcev

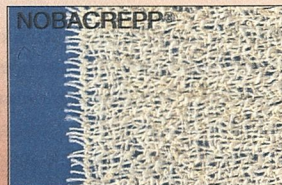
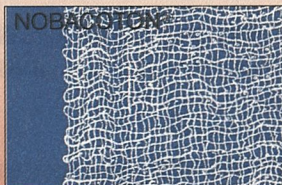
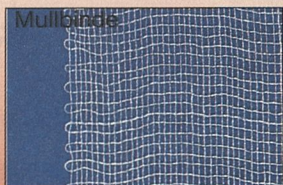
NOBA in

, Nemčija:

**Kočevska c. 25
1291 Škofljica
Tel.: 061/667-929**

*** po DIN EN ISO 9002**

DieKärntner
Sparkasse

<http://www.Kaerntner Sparkasse.co.at>
e-mail: info@Kaerntner Sparkasse.co.at

Avstrijska banka
se predstavlja v Sloveniji s hčerinskim podjetjem

A.A.L. Leasing d.o.o.
Dunajska 56, 1000 Ljubljana
tel.: 061 136 1003, 061 136 1164
fax: 061 136 1004

Nudimo vam celotne storitve leasinga za opremo

- zdravniških ordinacij
- laboratorija
- vsakovrstnih medicinskih aparatov
- računalniške opreme, ipd.

Zagotavljamo vam zaupno in hitro obravnavo vaše vloge.

Mi smo tu za vas!

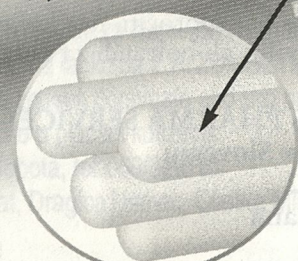
Oral-B

ADVANTAGE

NOVOST

**MIKRORELIEFNA
VLAKNA**

Mikroreliefna vlakna
odstranjujejo zobne obloge s
stranjo prav tako kot z vršički

Vedno več zobozdravnikov po svetu priporoča
Oral-B zobne ščetke

BLEND d.o.o., Vinarska 5, 2000 Maribor

☎ (062) 229 7300, fax: (062) 229 7303

Predmete vrhunske usne higiene Oral-B dobite v: lekarnah, drogerijah,
trgovinah z ortopedskimi pripomočki, veleblagovnicah, ...

EURO BRAIN '97

26 - 28 NOVEMBER 1997

PROGRAMME - FINAL ANNOUNCEMENT

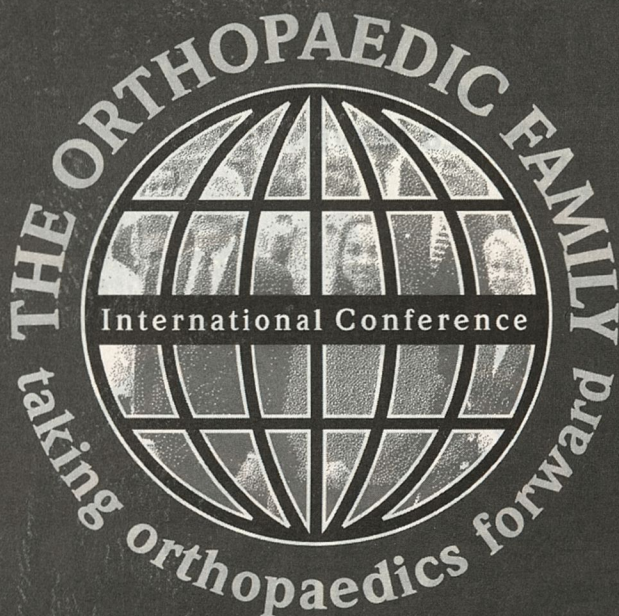

AALBORG CONGRESS AND CULTURE CENTRE · DENMARK
In Collaboration with
Year of the Brain in Denmark

ROYAL COLLEGE OF NURSING OF THE UNITED KINGDOM

Society of Orthopaedic Nursing

THURSDAY - SUNDAY 10-13 SEPTEMBER 1998

Manchester, England, UK

Forging links to take orthopaedic practice and research into the future

1st announcement and call for papers

Closing date for receipt of abstracts: Friday 12 December 1997

VIVASEPT, z alkoholom prepojene krpice

NOVO pri nas!

Idealne so za razkuževanje kože, npr. pred cepljenjem ali odvzemom krvi. Krpice VIVASEPT so prepojene s 70 - odstotnim isopropylnim alkoholom in pakirane na način, ki omogoča porabo do zadnje krpice. Izdelane so iz trpežnega materiala.

Izbiramo lahko med tremi načini pakiranja:

VIVASEPT normal - 120 steriliziranih, z alkoholom prepojenih krpic (44 x 44 mm). Škatli s krpicami je priložen tudi podstavek, ki ga lahko s samolepilnim trakom prilepimo na gladko površino. Škatlo s krpicami po izpraznitvi preprosto zamenjamo z novo, staro pa uporabimo za shranjevanje uporabljenih igel.

VIVASEPT mini - 50 steriliziranih, z alkoholom prepojenih krpic (44 x 44 mm).

VIVASEPT medi - 100 z alkoholom prepojenih krpic (30 x 25 mm - 8 plasti). Pakirane so posamično. Primerne so predvsem za diabetike, saj jih imajo lahko vedno pri roki.

VIVASEPT krpice - higienске in varčne!

TOSAMA

Diverin[®], dražeji in gel ibuprofen

KATERE BOLEČINE?

Nesteroidni antirevmatik, primeren predvsem za blaženje mišično-sklepnih in menstrualnih bolečin

KAKŠNI STA UČINKOVITOST IN VARNOST?

Analgetična učinkovitost dražejev Diverin je pomembno večja kot pri acetilsalicilni kislini. Diverin (ibuprofen) je najvarnejši nesteroidni antirevmatik.

NOV LOKALNI ANTIREVMATIK

je v obliki mikroemulzije.

- Mikroemulzija omogoča boljše prodiranje ibuprofena v globlja tkiva.
- Lokalno protivnetno in protibolečinsko delovanje je boljše.
- Prehajanje mikroemulzije Diverin v plazmo je zelo majhno, zato so sistemski stranski učinki zelo redki.
- Ne vsebuje konzervansov in arom, zato ne draži kože.

Diverin v dveh oblikah - še učinkovitejši

Natančnejše podatke o zdravilu dobite pri proizvajalcu.

052396-SLO